

Załącznik do
Załącznika nr 21/10
Starosty Powiatu Żyrardowskiego
z dnia 30 lipca 2010 r.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Obiekt: **Starostwo Powiatowe w Żyrardowie**
ul. Limanowskiego 45
96 – 300 Żyrardów

Opracowała:

Inspektor Ochrony
Przeciwpożarowej
Krystyna Lenarczyk

Zatwierdzam

STAROSTA

inż. Wojciech Szustakiewicz

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	
1. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikającej z przeznaczenia i sposobu użytkowania budynku.....	
1.1. Podstawowe założenia dla określania warunków ochrony przeciwpożarowej wynikających z przeznaczenia i sposobu użytkowania budynku	
1.2. Podstawowe obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej, warunkującej bezpieczeństwo użytkowania budynku	
1.3. Warunki zapobiegania możliwości powstania pożaru i jego rozprzestrzeniania się oraz utrudnieniom w prowadzeniu działań ratowniczych lub ewakuacji	
1.3.1. Czynności, wykonywanie których zabronione jest w budynku ze względu na możliwość spowodowania pożaru lub jego rozprzestrzeniania się	
1.3.2. Czynności, których wykonywanie jest zabronione ze względu na możliwość spowodowania utrudnień w działaniu ratowniczym i ewakuacji	
1.3.3. Czynności, wykonywanie których zabronione jest na terenie przyległym do budynku.....	
1.3.4. Warunki przechowywania materiałów niebezpiecznych pożarowo	
1.3.5. Warunki przeciwpożarowe elementów wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego pomieszczeń	
1.3.6. Warunki użytkowania instalacji technicznych budynku	
1.4. Warunki wyposażenia w urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice	
1.4.1. Warunki wyposażenia budynku w gaśnice	
1.4.2. Podręczny sprzęt gaśniczy zastosowany w obiekcie	
1.4.3. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	
1.5. Instrukcja postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych	
1.6. Oznakowanie budynku znakami bezpieczeństwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej	
1.7. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru	
1.8. Droga pożarowa.....	
2. Sposób poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym stosownych urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic	
2.1. Gaśnice przenośne.....	

3. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia	
3.1. Ogólne zasady postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia	
3.2. Alarmowanie straży pożarnej.....	
3.3. Wprowadzenie do działań jednostek Straży Pożarnej	
3.4. Zabezpieczenie miejsca zdarzenia przed możliwością ponownego wystąpienia zagrożenia	
4. Prace niebezpieczne pożarowo.....	
4.1. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	
4.2. Szczegółowe zasady przeciwpożarowego zabezpieczenia prac spawalniczych	
5. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji z budynku	
5.1. Założenia ogólne praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji z budyńku	
5.2. Praktyczne sprawdzenie organizacji ewakuacji	
5.3. Sprawdzenie warunków ewakuacji z budynku	
5.4. Praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji przy udziale służb Państwowej Straży Pożarnej	
5.5. Zespół ewakuacyjny	
5.6. Ogólne wskazania dla osób uczestniczących w prowadzonej ewakuacji	
5.7. Ratowanie osób	
5.8. Zabezpieczenie pogorzeliska	
5.9. Analiza i wnioski z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji	
6. Znaki stosowane przy oznakowaniach obiektu	
6.1. Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja wg. PN-N-01256/02:1992	
6.2. Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa wg. PN-N-01256/01:1992	
6.3. Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe wg. PN-N 01256/04:1992.....	
7. Sposoby zaznajamiania pracowników z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego oraz z przepisami przeciwpożarowymi	
7.1. Zasady ogólne zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi	
7.2. Szkolenia instruktażowe.....	
7.3. Szkolenia okresowe.....	
7.4. Zaznajamianie pracowników z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego	
8. LITERATURA. (Podstawy prawne).....	
9. ZAŁĄCZNIKI.....	

WSTĘP

Zgodnie z §6.1. Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

„Właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich, opracowują instrukcję bezpieczeństwa pożarowego zawierającą:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem;
- 2) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym;
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
- 5) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
- 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
- 8) plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
  - a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
  - b) odległości od obiektów sąsiadujących,
  - c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
  - d) występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
  - e) kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
  - f) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
  - g) podziału obiektu na strefy pożarowe,
  - h) warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków wyjść ewakuacyjnych,
  - i) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
  - j) wskazania dojazdów do dźwigów dla ekip ratowniczych,
  - k) hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
  - l) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;
- 9) wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

„Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego” wprowadzona jest do powszechnego stosowania i przestrzegania w budynku Starostwa Powiatowego w Żyrardowie.

1. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikającej z przeznaczenia i sposobu użytkowania budynku.

1.1. Podstawowe założenia dla określania warunków ochrony ppożarowej wynikających z przeznaczenia i sposobu użytkowania budynku.

Obiekt, którego będzie dotyczyła poniższa Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego to budynek ZL III, użyteczności publicznej, w którym mieści się Starostwo Powiatowe w Żyrardowie.

Jest to budynek czterokondygnacyjny ,niepodpiwniczony wolnostojący usytuowany przy ul. Limanowskiego 45.

Starostwo Powiatowe jest właścicielem czterech kondygnacji : parter , I , II i III piętro , natomiast użytkuje I, II, III p. ; parter użytkowany jest przez Powiatowy Urząd Pracy.

Dojazd do budynku Starostwa jest od ulicy Limanowskiego , oraz na dziedziniec wewnętrzny od ul. Nowy Świat oraz poprzez parking Centrum Carrfur od ul. 1-go Maja.

Wejście do budynku Starostwa odbywa się jedynym wejściem od strony dziedzińca wewnętrznego / kierunek otwierania się drzwi ewakuacyjnych , przeciwny do kierunku ewakuacji , drzwi otwierają się automatycznie do wewnątrz budynku Starostwa /

Warunki budowlane – obiekt czterokondygnacyjny , budynek prosty : w rzucie poziomym w kształcie prostokąta.

Konstrukcja budynku murowana z cegły pełnej ceramicznej . Konstrukcja szkieletowa z wewnętrznymi słupami żeliwnymi. Dach dwuspadowy o konstrukcji tradycyjnej drewnianej kleszczowo-płatwiowej z dwoma rzędami słupów drewnianych ,deskowanie pełne , pokrycie dachu papą.

Budynek wykonany w klasie D odporności pożarowej (wg dokumentacji technicznej budynku). Wielkość obciążenia pożarowego poniżej 500 MJ/m².

Klatka schodowa niewydzielona pożarowo , brak urządzeń oddymiających.

(zgodnie z decyzją Komendanta Powiatowej Straży Pożarnej w Żyrardowie- klatka schodowa zostanie obudowana i wyposażona w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymu – w terminie do 30.09.2011 r.)

Na Ip. Ze względu na wielkość obciążenia ogniowego wydzielono pomieszczenie archiwum za pomocą ścianek g-k ognioodpornych oraz drzwi EI30. Ponadto za pomocą drzwi o takiej samej odporności ogniowej wydzielono jako osobną strefę klatkę schodową oraz przedzielono na pół istniejący korytarz. Przewody wentylacyjne w miejscu

przejścia przez elementy oddzielania pożarowego zostały wyposażone w pożarowe klapy odcinające o odpowiedniej klasie odporności ogniowej.

Główne elementy wykończenia budynku – ściany zewnętrzne nieotynkowane, budynek o charakterze zabytkowym. Tynki wewnętrzne zwykle cementowo-wapienne, ścianki działowe g-k oraz aluminiowe szklone.

W pomieszczeniach sanitariatów ściany wyłożone glazurą a podłogi terakotą oraz panelami.

Konstrukcja schodów z płyt ceglanych opartych na belkach stalowych.

Stolarka okienna z PCV.

Drogi ewakuacyjne pozbawione palnego wystroju.

Powierzchnia użytkowa budynku : ~ 1608,75 m²

Powierzchnia zabudowy : ~ 536,7 m²

Kubatura : ~ 10095,30 m³

Program użytkowy :

obiekt użyteczności publicznej ZL III

budynek średniowysoki 12m < h < 25m

Funkcjonuje w godzinach poniedziałek – wtorek – czwartek 8⁰⁰ – 16⁰⁰

Środa 8⁰⁰ – 17⁰⁰ ; piątek 8⁰⁰ - 15⁰⁰

Budynek Starostwa posiada całodobowy dozór.

W Urzędzie jest zatrudnionych 75 osób, pracujących w systemie jednozmianowym.

Przewidywana ilość petentów max. do 50 osób.

Maksymalnie w tym samym czasie może przebywać w budynku Starostwa do 120 osób.

Obiekt wyposażony jest w następujące instalacje użytkowe:

- wentylacyjną grawitacyjną (poprzez kanały kominowe);
- wentylacja wzmożona (I p.) mechaniczna
- klimatyzacja (III p., I p. –serwerownia)
- elektroenergetyczną
- telefoniczną z sieci telefonicznej;
- wodną z sieci wodociągu miejskiego;
- ścieki odprowadzane do kanalizacyjnej miejskiej;
- instalacja piorunochronną
- grzewczą
- zewnętrzną instalację hydrantową (z sieci wodociągu miejskiego)

Instalacja elektryczna

W budynku występuje

- instalacja wewnętrzna oświetleniowa
- instalacja wewnętrzna siły
- instalacja wewnętrzna gniazd wtykowych
- instalacja wewnętrzna telefoniczna
- instalacja wewnętrzna komputerowa
- instalacja oświetlenia awaryjnego

Instalacja odgromowa

Spełnia wymogi normy, rezystancja uziemień urządzeń piorunochronnych w stanie dobrym.

Jest 5 złączy kontrolnych .

Instalacja hydrantowa

W budynku znajduje się 1 hydrant wewnętrznych DN25.

Instalacja jest zasilana z miejskiej sieci wodociągowej.

Szafka hydrantowa jest oznakowana a hydrant podlega okresowym przeglądom.

1.2. Podstawowe obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej, warunkującej bezpieczeństwo użytkowania budynku.

Zapewnienie właściwych warunków ochrony przeciwpożarowej budynku polega w szczególności na:

- 1) Określeniu warunków zapobiegania możliwości powstania pożaru i jego rozprzestrzeniania się oraz utrudnieniem w prowadzeniu działania ratowniczego lub ewakuacji.
- 2) Wyposażeniu budynku w urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz utrzymywaniu ich w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej.
- 3) Wyposażeniu budynku w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, zapewniający odłączenie wszystkich obwodów elektrycznych w warunkach pożaru.
- 4) Zapewnieniu odpowiednich warunków ewakuacji, polegających w szczególności na zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości przejść i dojść ewakuacyjnych, zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleni dróg ewakuacyjnych oraz zabezpieczeniu dróg ewakuacyjnych przed zadymieniem.
- 5) Umieszczaniu w widocznych miejscach instrukcji postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.

Oznakowaniu znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa :

- dróg ewakuacyjnych w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
  - miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
  - miejsc usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu,
  - pomieszczeń, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo,
- 6) Opracowaniu instrukcji bezpieczeństwa pożarowego i poddawaniu jej okresowej aktualizacji w sposób określony obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi.
  - 7) Zapewnieniu wymaganej ilości wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru w ilości uzależnionej od kubatury i powierzchni wewnętrznej budynku.
  - 8) Umożliwieniu dojazdu o każdej porze roku pojazdów służb ratowniczych do obiektów droga pożarową o wymaganych parametrach technicznych oraz utrzymywaniu drogi w odpowiednim stanie technicznym i zapewnieniu jej przejezdności.

1.3. Warunki zapobiegania możliwości powstania pożaru i jego rozprzestrzeniania się oraz utrudnieniom w prowadzeniu działań ratowniczych lub ewakuacji.

1.3.1. Czynności, wykonywanie których zabronione jest w budynku ze względu na możliwość spowodowania pożaru lub jego rozprzestrzeniania się.

W przedmiotowym budynku zabronione jest wykonywanie następujących czynności, które mogą spowodować pożar lub jego rozprzestrzenienie się :

- 1) Używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapalenie, składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach biurowych , magazynowych, technicznych i pomocniczych .
- 2) Użytkowanie instalacji i urządzeń elektrycznych niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania się ognia.
- 3) Stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych,
- 4) Instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych jak : wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.

- 5) Użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych, ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.
- 6) Przechowywanie materiałów niebezpiecznych pożarowo (cieczy palnych) w obrębie klatek schodowych i korytarzy oraz pomieszczeniach budynku ogólnie dostępnych.
- 7) Prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w sposób niezgodny z postanowieniami niniejszej instrukcji.

1.3.2. Czynności , których wykonywanie jest zabronione ze względu na możliwość spowodowania utrudnień w działaniu ratowniczym i ewakuacji.

W budynku Urzędu Starostwa zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować utrudnienie działań ratowniczych lub ewakuacji, takich jak :

- 1) Składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej, służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości.
- 2) Zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie.
- 3) Lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych.
- 4) Uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do :
  - gaśnic
  - wyjść ewakuacyjnych,
  - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego

1.3.3. Czynności , wykonywanie których zabronione jest na terenie przyległym do budynku.

Na terenie przyległym do budynku urzędu zabronione jest:

- 1) Rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów odległości mniejszej niż 5 m od budynku.
- 2) Rozpalanie ognisk w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich budynków oraz w mniejszej odległości od tych budynków niż 10 m.
- 3) Przechowywanie materiałów palnych w odległości 0,5 m od przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej,
- 4) Składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo pod ścianami budynku.

- 5) Składowanie materiałów palnych, związanych z funkcją budynku w sposób utrudniający dostęp do budynku na wypadek prowadzenia działań ratowniczych.

1.3.4. Warunki przechowywania materiałów niebezpiecznych pożarowo.

- 1) Pod pojęciem materiałów niebezpiecznych pożarowo należy rozumieć następujące materiały niebezpieczne :
  - gazy palne,
  - ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C),
  - materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
  - materiały zapalające się samoczynnie na powietrzu,
  - materiały wybuchowe i pirotechniczne,
  - materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
  - materiały mające skłonności do samozapalenia,
- 2) Spośród wymienionych materiałów niebezpiecznych w pomieszczeniach budynku urzędu mogą znajdować się niewielkie ilości cieczy palnych o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C), przeznaczone do celów gospodarczych i konserwacyjnych.
- 3) Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w strefie pożarowej budynku dopuszczalne jest przechowywanie do 10m³ cieczy temperaturze zapłonu poniżej 294,15°K (21°C) oraz 50 dm³ cieczy temperaturze zapłonu 294,15 ÷ 328,15 ° K (21÷55°C).
- 4) W przypadku przechowywania w budynku materiałów niebezpiecznych w postaci cieczy palnych, należy przestrzegać zasady, że nie mogą one być przechowywane w obrębie klatek schodowych i korytarzy oraz w pomieszczeniach ogólnie dostępnych.
- 5) Wszystkie czynności związane z używaniem i przechowywaniem materiałów niebezpiecznych pożarowo należy wykonywać wg wskazań ich producenta, w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.
- 6) Ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C) należy przechowywać wyłącznie w pojemnikach przygotowanych do tego celu, wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia i zabezpieczonych przed stłuczeniem.

1.3.5. Warunki przeciwpożarowe elementów wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego pomieszczeń.

W budynku urzędu zabronione jest stosowanie :

- 1) materiałów łatwo zapalnych do wykończenia wnętrz, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące,

- 2) materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych na drogach komunikacji ogólnej,
- 3) okładzin sufitów oraz sufitów podwieszonych wykonanych z materiałów innych niż niepalnych lub niezapalnych, nie kapiących i nie odpadających pod wpływem ognia.
- 4) łatwo zapalnych przegród, stałych elementów wyposażenia i wystroju wnętrz oraz wykładzin podłogowych w pomieszczeniach przeznaczonych do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób.

1.3.6. Warunki użytkowania instalacji technicznych budynku.

- 1) Użytkowanie instalacji niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem, powodujący możliwość powstania lub rozprzestrzeniania się pożaru jest zabronione.
- 2) Instalacje w budynku powinny być poddawane okresowym kontrolom, polegającym na sprawdzeniu ich stanu technicznego w terminach i na zasadach określonych obowiązującymi przepisami i Polskimi Normami.
- 3) Okresowa kontrola stanu technicznej sprawności instalacji elektrycznej, obejmująca m.in. pomiary rezystancji izolacji przewodów, pomiary napięć i obciążeń, sprawdzenie skuteczności działania ochrony przeciwpożarowej, pomiar rezystancji uziemień roboczych ochronnych oraz sprawdzenie ciągłości przewodów ochrony, powinna być dokonywana *nie rzadziej niż co pięć lat*, a w przypadku instalacji elektrycznej narażonej na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działanie czynników występujących podczas użytkowania obiektu, *przynajmniej raz w roku*.

Kontrole stanu technicznego instalacji elektrycznych powinny przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru lub usług w zakresie naprawy lub konserwacji odpowiednich urządzeń energetycznych. Wyniki pomiarów i badań instalacji elektrycznej powinny zostać wpisane do książki obiektu budowlanego.

- 4) Okresowa kontrola stanu technicznego sprawności instalacji odgromowej powinna być dokonywana *nie rzadziej niż raz na pięć lat* lub w przypadku przebudowy albo zmiany funkcji obiektu. Badania okresowe przy ochronie podstawowej budynków obejmują oględziny części nadziemnej, sprawdzenie ciągłości połączeń części nadziemnej, pomiar rezystancji uziemienia oraz sprawdzenie stanów uziomów po ich odkopaniu (jeżeli stopień skorodowania przekracza 40% przekroju, należy wykonać nowy uziom lub przewód uziemiający). Obiekty powinny posiadać metryki, urządzenia piorunochronnego oraz protokoły badania urządzenia piorunochronnego, zgodnie z PN-86/E-05003/01. Kontrole stanu technicznego instalacji piorunochronnych powinny przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje przy wykonywaniu dozoru lub usług w zakresie naprawy lub konserwacji urządzeń energetycznych, a wyniki

przeprowadzonych kontroli powinny zostać zarejestrowane w książce obiektu budowlanego.

- 5) Okresowa kontrola przewodów kominowych, wentylacyjnych, polegająca na sprawdzeniu ich technicznej sprawności, powinna być dokonana przynajmniej raz w roku przez osobę posiadającą kwalifikacje stwierdzone przez izbę rzemieślniczą (osobę posiadającą kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominarskim w odniesieniu do grawitacyjnych przewodów wentylacyjnych, a uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w odniesieniu do przewodów wentylacyjnych, w których ciąg kominowy jest wymuszony pracą urządzeń mechanicznych).

Usuwanie zanieczyszczeń z przewodów wentylacyjnych, powinno być dokonywane co najmniej raz w roku i odpowiednio dokumentowane. Przeprowadzone kontrole okresowe technicznej sprawności przewodów wentylacyjnych, potwierdzone stosownym protokołem kominarskim powinny być rejestrowane w książce obiektu budowlanego.

1.4. Warunki wyposażenia w urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice.

1.4.1. Warunki wyposażenia budynku w gaśnice.

- 1) Budynek Starostwa powinien być wyposażony w gaśnice przenośne, spełniające wymagania Polskich Norm, będących odpowiednikiem norm europejskich (EN), dotyczących gaśnic. W obiekcie powinny być także przewidziane hydranty wewnętrzne, o zasięgu całej strefy chronionej.
- 2) Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów określonych w Polskich Normach, dotyczących podziału pożarów, które mogą wystąpić w budynku.
- 3) W związku z tym, że w budynku urzędu mogą wystąpić przede wszystkim pożary grupy A (pożary materiałów stałych, zwykle organicznych, w których ma miejsce spalanie z tworzeniem żaru- wg PN-ISO 8421-1/AK), należy zastosować gaśnice ze środkiem gaśniczym przeznaczonym do gaszenia tej grup pożarów, a ponadto gaśnice ze środkiem gaśniczym do pożarów grupy B(pożary cieczy i topliwych ciał stałych wg PN-ISO 8421-1/AK).
- 4) Gaśnice w budynku urzędu powinny zostać rozmieszczone :
  - w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, widocznych szczególnie przy wejściach do budynku i na korytarzach, w tym samym układzie na wszystkich kondygnacjach budynku,
  - w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła.

5) Przy rozmieszczeniu gaśnic powinny być spełnione następujące warunki :

- odległość z każdego miejsca w budynku , w którym może przebywać człowiek , do najbliższej gaśnicy nie może przekraczać 30m,
- do gaśnic powinien być zapewniony dostęp najmniej szerokości co najmniej 1m.

1.4.2. Podręczny sprzęt gaśniczy zastosowany w urzędzie.

§ 28.1. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów /Dz. U. Nr 80, poz. 563/ mówi, że obiekty powinny być wyposażone w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN) dotyczących gaśnic lub w gaśnice przewoźne.

Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie:

- A - materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli;
- B - cieczy i materiałów stałych topiących się;
- C - gazów;
- D - metali;
- F - tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych: na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym: zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V,

Na terenie urzędu znajdują się 12 gaśnic

- 1) Proszkowe, GP 6X – 4 szt.
- 2) Proszkowe , GP 4X –7 szt.
- 3) Śniegowe , GS 2X – 1 szt.

Gaśnice te są prawidłowo rozmieszczone. Gaśnice rozmieszczone są na drogach ewakuacyjnych , na każdym piętrze w ciągach komunikacyjnych oraz w pomieszczeniach serwerowni w wydz. Komunikacji i pomieszczeniach komputerowych wydz. Geodezji.

Wszystkie gaśnice są prawidłowo oznakowane według § 4. ust. 2 ppkt. 4, lit. b) Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów /Dz. U. Nr 80, poz. 563/.

Gaśnice są systematycznie poddawane co roku kontroli sprawdzającej ich właściwości gaśnicze. Do podręcznego sprzętu gaśniczego jest zapewniony dostęp o szerokości minimalnej 1m. Długość najdalszego miejsca na terenie urzędu do podręcznego sprzętu gaśniczego nie przekracza 30m.

1.4.3. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

- 1) Budynek urzędu powinien być wyposażony w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających urządzenia i instalacje, których funkcjonowanie jest niezbędna podczas pożaru
- 2) Przeciwpożarowy wyłącznik prądu powinien być umieszczony w pobliżu głównego wejścia do budynku lub złącza kablowego i odpowiednio oznakowany, w sposób określony PN.
- 3) Odcięcie dopływu prądu przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu nie może powodować samoczynnego załączenia drugiego źródła energii elektrycznej z wyjątkiem źródła zasilającego oświetlenie awaryjne.
- 4) W przypadku zainstalowania w budynku klap dymowych uruchamianych elektrycznie, zasilanie siłowników musi nastąpić poza przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu.

1.5. Instrukcja postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.

- 1) W budynku urzędu, w widocznych miejscach należy umieścić instrukcję postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.
- 2) „Instrukcja postępowania na wypadek pożaru” powinna zawierać syntetyczną treść, opracowanych w niniejszej „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”- sposobów postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia.
- 3) W wykazie telefonów alarmowych należy umieścić telefony służb ratowniczych (Straży Pożarnej, Policji, Pogotowia Ratunkowego), służb technicznych (Pogotowia Elektrycznego, Pogotowia Wodno-kanalizacyjnego) oraz telefony kierownika Zakładu i innych osób funkcyjnych, przewidzianych do alarmowania na wypadek zagrożenia.

- 4) „Instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych” powinny zostać rozmieszczone w pobliżu drzwi wejściowych do budynku, na korytarzach wszystkich kondygnacji budynku oraz w pomieszczeniu, w którym zlokalizowany jest telefon do użycia w stanie zagrożenia. W budynku urzędu powyższa instrukcja znajduje się na każdym piętrze urzędu : w Sekretariacie Starostwa(II p.) , punkcie informacyjnym (Ip.), korytarzu IIIp.

1.6. Oznakowanie budynku znakami bezpieczeństwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Oznakowanie budynku urzędu znakami zgodnymi z Polskimi Normami, dotyczącymi znaków bezpieczeństwa powinno obejmować:

- drogi ewakuacyjne w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
- miejsca usytuowania hydrantów wewnętrznych i gaśnic,
- miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu,
- pomieszczenia, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo,
- pomieszczenie , w którym zlokalizowany jest aparat telefoniczny dostępny do celów alarmowania.

1.7. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru.

- 1) Zgodnie obowiązującymi przepisami, budynek urzędu, będący budynkiem użyteczności publicznej wymaga zapewnienia odpowiedniego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru.
- 2) Odpowiednie zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru winno zostać zapewnione dla budynku urzędu wg zasad określonych w obowiązujących przepisach dla budynków użyteczności publicznej, znajdujących się w granicach jednostki osadniczej.
- 3) Wymóg powyższy spełnia miejska , pierścieniowa sieć wodociągowa z hydrantem zewnętrznym o średnicy 52mm, zainstalowanym na tej sieci od strony parkingu ulicy Rynek oraz od strony parkingu ,dla której warunki techniczne określa PN dotycząca sieci wodociągowej, przeciwpożarowej.

1.8. Droga pożarowa.

- 1) Do budynku urzędu, stanowiącego budynek użyteczności publicznej powinna być doprowadzona droga pożarowa o utwardzonej nawierzchni, umożliwiająca dojazd o każdej porze roku pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej.

- 2) Droga pożarowa powinna przebiegać wzdłuż dłuższego boku budynku, przy czym bliższa krawędź drogi powinna być oddalona od ściany budynku o 5-15 m, a pomiędzy tą drogą i ścianą budynku nie powinny występować stałe elementy zagospodarowania terenu o wysokości przekraczającej 3m lub drzewa.
- 3) Budynek powinien mieć połączenie z drogą pożarową utwardzonym dojściem o szerokości min.1,5 m.
- 4) Droga pożarowa powinna umożliwiać dojazd do budynku i powrót pojazdu bez cofania albo być zakończona placem manewrowym o wymiarach 20m x 20m; minimalna szerokość drogi winna wynosić 3,5m, a jej dopuszczalny nacisk na oś - przynajmniej 100 kN.
- 5) Droga pożarowa powinna być utrzymana w stanie umożliwiającym jej wykorzystanie przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej.

2. Sposób poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosownych urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.

2.1. Gaśnice przenośne.

- 1) Gaśnice znajdujące się w wyposażeniu powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach, dotyczących gaśnic oraz w instrukcjach obsługi, ustalonych przez producenta.
- 2) Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzone w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.
- 3) Gaśnice winny być utrzymywane w pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej (gotowe do natychmiastowego użycia) - przeglądy w tym zakresie powinien przeprowadzić pracownik odpowiedzialny za sprawy ppoż. przynajmniej raz w miesiącu.
- 4) Gaśnice uszkodzone powinny zostać poddane naprawie, jeżeli stopień i rodzaj uszkodzenia na to pozwala, albo wycofane z użytkowania.
- 5) Przeglądy, konserwacje i naprawy gaśnic powinny być wykonywane przez konserwatora legitymującego się upoważnieniem ich producenta (autoryzacja do wykonywania prac konserwacyjnych i naprawczych, udzieloną przez producenta sprzętu), a przeglądy mające na celu utrzymanie gaśnic w stałej gotowości do użycia - pracownik odpowiedzialny za sprawy ppoż.
- 6) W zakresie przeglądu gaśnic powinna wchodzić ocena ich stanu technicznego, technicznego a w szczególności sprawdzenie wskazań manometru w gaśnicach pod stałym ciśnieniem oraz stanu napełnienia gazu w zbiornikach zasilających gaśnic pod

zmiennym ciśnieniem, a ponadto stanu węża, prądownic, głowic i zaworów oraz etykiet.

- 7) Konserwacja winna obejmować czynności służące utrzymaniu gaśnicy w odpowiednim stanie technicznym i gotowości do natychmiastowego użycia oraz wymianę uszkodzonych elementów gaśnic, a także sprawdzenie stanu i przydatności środka gaśniczego.
- 8) Naprawa gaśnicy winna być dokonywana wtedy, gdy jej zasadnicze elementy takie jak prądownica, głowica lub zawór uległy uszkodzeniu lub zniszczeniu, przy czym nie jest dopuszczalne naprawianie zbiorników ciśnieniowych i zaworów bezpieczeństwa, a do naprawy muszą zostać użyte części zamienne i środki gaśnicze takie same, na jakie wyrób otrzymał stosowny certyfikat.
- 9) Badania zbiorników ciśnieniowych gaśnic należy przeprowadzić co pięć lat, a uprawniony do ich przeprowadzenia jest Urząd Dozoru Technicznego (zgodnie z warunkami dozoru technicznego DT-UC-90/ZP/06).
- 10) Po przeprowadzonych czynnościach przeglądowych, konserwacyjnych lub naprawczych, konserwator gaśnic powinien sporządzić stosowny protokół, potwierdzający wykonanie niezbędnych prac przywracających sprawność gaśnic, a dokonanie określonego rodzaju czynności powinno zostać uwidocznione na etykiecie konserwacji.
- 11) Przegląd przeprowadzony jest przez osobę odpowiedzialną za sprawy ppoż. powinien zostać odnotowany w „książce przeglądu gaśnic”, z podaniem daty przeprowadzenia przeglądu, potwierdzeniem właściwego stanu technicznego lub ewentualnym określeniem rodzaju niesprawności i sposobu jej usunięcia.
- 12) Etykieta konserwacji powinna zawierać informacje dotyczące:
  - rodzaje przeprowadzonych czynności (przegląd, konserwacja, remont)
  - nazwę i adres jednostki konserwującej,
  - znak bezspornie identyfikujący osobę wykonującą usługę,
  - datę przeprowadzonej konserwacji i datę konserwacji następnej.Etykieta konserwacji powinna być umocowana (naklejona) na gaśnicy w sposób trwały i tak, aby nie zasłaniała napisów na etykiecie gaśnicy.
- 13) Gaśnicę należy wycofać z użytkowania w sytuacji, gdzie nie nadaje się do konserwacji lub naprawy - decyzję w tym zakresie podejmuje konserwator sprzętu, sporządzając stosowny protokół uzasadniający wycofanie gaśnicy z użytkowania i przedstawiając go odpowiedzialnej osobie za sprawy p. pożarowe, która dokonuje zakupu nowej gaśnicy w miejsce wycofanej.
- 14) Konserwacji niektórych rodzajów gaśnic nie powinno się wykonywać ze względu na przestarzałą konstrukcję, skomplikowany sposób użycia, wycofanie z produkcji środków

gaśnicze, brak oryginalnych części zamiennych (dotyczy to gaśnic pianowych z pianą chemiczną, gaśnic ze zbiornikami metalowymi lub z tworzyw sztucznych, gaśnic wymagających przy ich uruchomieniu odwrócenia do góry dnem lub odwrócenia do góry dnem i uderzenia o podłogę, gaśnic śniegowych starego typu czy przerabianych)

- 15) Za sprawne można uznać tylko takie gaśnice, które po dokonanej konserwacji lub naprawie odzwierciedlają stan, na jaki uzyskały dopuszczenie z CNBOP; warunkiem uzyskania takiego stanu jest zastosowanie w trakcie naprawy lub konserwacji elementów i środków gaśniczych, które zostały potwierdzone w certyfikacie CNBOP.
- 16) Przeglądy mające na celu utrzymanie gaśnic w stałej gotowości do użycia, przeprowadzone przez osobę odpowiedzialną za sprawy ppoż., powinny obejmować sprawdzenie czy gaśnica :
  - znajduje się na oznakowanym stanowisku przeznaczonym do tego celu,
  - jest nie zastawiona i posiada czytelną instrukcję obsługi,
  - nie jest w sposób widoczny uszkodzona,
  - posiada widoczne plomby i nie uszkodzone wskaźniki,
  - posiada manometry w zakresie działania,
  - jest odpowiedniego typu i posiada odpowiednią wielkość napełnień,
  - podstawowe elementy gaśnicy znajdują się w odpowiednim stanie technicznym i nie zachodzi konieczność ich naprawy lub wymiany.
- 17) Przeglądy i konserwacje wykonywane przez konserwatora gaśnic , posiadającego autoryzację producenta powinny obejmować w szczególności sprawdzenie:
  - ogólnego stanu technicznego gaśnic (obejmującego również czynności określone w pkt .16),
  - czytelności, kompletności i prawidłowości napisów na gaśnicy,
  - stanu węży i ich zabezpieczeń ,
  - terminu przypadającej kontroli zbiornika ciśnieniowego,
  - stanu powłoki malarskiej,
  - stanu elementów z tworzywa sztucznego(czy nie są uszkodzone),
  - ciężaru lub objętości środka gaśniczego,
  - czy środek gaśniczy nadaje się do ponownego wykorzystania,
  - uchwytów gaśnic (czy nie są uszkodzone i dobrze przytwierdzone).Wszelkie usterki i nieprawidłowości stwierdzone w trakcie przeglądu i konserwacji winny zostać usunięte, a uszkodzone elementy wymienione na nowe.
- 18) Naprawy gaśnic wykonywane przez autoryzowanego konserwatora, powinny w szczególności obejmować:
  - całkowite zdemontowanie gaśnicy na części składowe,

- wykonanie próby ciśnieniowej na zbiorniku (zbiorniki nie oznakowane nie powinny być remontowane i wycofane z użytku),
- sprawdzenie za pomocą sondy świetlnej wnętrza zbiornika, czy nie występują ślady korozji lub inne uszkodzenia wewnętrzne,
- poddanie głowic, zaworów i węży działania ciśnienia równego ciśnienia próbnemu zbiornika,
- wymianę uszkodzonych części na oryginalne, nowe,
- sprawdzenie i ewentualną wymianę zabezpieczeń,
- ponowne napełnienie gaśnic środkiem gaśniczym,
- wykonanie montażu gaśnicy,
- uzupełnienie danych szczegółowych na etykiecie konserwacji.

Wszystkie wymienione w czasie naprawy części i środki gaśnicze muszą spełniać warunki określone w dokumentacji CNBOP dla danego rodzaju gaśnicy.

19) Dla realizacji czynności konserwujących i naprawczych wg wyżej określonych zasad osoba odpowiedzialna za sprawy ppoż. podpisuje stosowną umowę z konserwatorem, posiadającym autoryzację producenta sprzętu.

2.2. Przeciwpowarowe wyłączniki prądu.

- 1) Przeciwpowarowy wyłącznik prądu jest elementem bezpieczeństwa powarowego ,umożliwiającym w szczególności bezpieczne prowadzenie działań ratowniczych oraz w określonych sytuacjach, zabezpieczającym przed możliwością rozprzestrzeniania się powaru, poprzez odcięcie dopływu energii elektrycznej do wszystkich obwodów elektrycznych.
- 2) Zainstalowany w budynku przeciwpowarowy wyłącznik prądu powinien być poddawany systematycznym sprawdzeniom i kontroli prawidłowości działania tj. potwierdzenia, że dokonuje on wyłączenia energii elektr. w całym budynku.
- 3) Kontrole w tym zakresie powinny być przeprowadzone przynajmniej raz w roku, a wszelkie stwierdzone nieprawidłowości natychmiast eliminowane przez uprawnionego elektryka.
- 4) Sprawdzenie właściwego funkcjonowania przeciwpowarowego wyłącznika prądu dokonywane jest przez uprawnionego elektryka, który każdorazowo o wynikach kontroli informuje administratora obiektu , a przeprowadzone próby wpisuje do książki kontroli.

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek nieprawidłowości związanych z funkcjonowaniem przeciwpowarowego wyłącznika prądu, dokonywane prace naprawcze powinny zostać udokumentowane w książce kontroli, z podaniem rodzaju

nieprawidłowości, sposobu jej usunięcia oraz uprawnionej osoby, która dokonała niezbędnej naprawy i daty wykonania naprawy.

- 5) Przeprowadzona kontrola działania przeciwpożarowego wyłącznika prądu powinna każdorazowo obejmować sprawdzenie czy dopływ energii elektrycznej został odłączony od wszystkich obwodów elektrycznych w całym budynku oraz czy w wyniku odcięcia dopływu energii elektrycznej załączyła się instalacja oświetlenia awaryjnego.

3. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.

3.1. Ogólne zasady postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.

- 1) Każdy kto zauważył pożar albo uzyskał informacje o pożarze lub innym zagrożeniu, obowiązany jest wszelkimi dostępnymi środkami, natychmiast zaalarmować:

wszystkie osoby znajdujące się w strefie pożaru (lub innego zagrożenia), narażone na jego skutki, osobę zarządzającą obiektem, Państwową Straż Pożarną (inne służby konieczne do likwidacji zagrożenia)

- 2) Alarmując osoby znajdujące się w strefie bezpośredniego zagrożenia, należy:

zachować spokój aby nie dopuścić do powstania paniki, przekazać rzeczowe informacje o zaistniałym zdarzeniu, źródłach zagrożenia i kierunkach jego rozprzestrzeniania się.

- 3) Alarmując Państwową Straż Pożarną należy podać zwięzłe informacje dotyczące:

rodzaju i miejsca zdarzenia, nazwy obiektu i jego dokładnego adresu występowania zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz czynników powodujących to zagrożenie.

W przypadku powstania pożaru, po wykonaniu czynności alarmowania o zagrożeniu, należy przystąpić do jego gaszenia przy wykorzystaniu podręcznego sprzętu gaśniczego i hydrantów wewnętrznych.

- 5) Wszystkie osoby przebywające w budynku winny podporządkować się decyzjom Kierującego Akcją Ratowniczą, a w przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia lub życia, natychmiast opuścić budynek oznaczonym wyjściem ewakuacyjnym do wyznaczonego miejsca ewakuacji.

Ewakuacje osób przebywających w budynku należy przewidzieć jako samoistną, a jedynie w przypadkach szczególnych, prowadzić w formie zorganizowanej pod bezpośrednim nadzorem wyznaczonych pracowników, odpowiedzialnych za wyprowadzenie grup osób, przebywających w pomieszczeniach budynku.

Kierujący Akcją podejmuje decyzje o ewakuacji , ogłaszając słownie polecenie przeprowadzenia ewakuacji i opuszczenia pomieszczeń budynku.

Osoby przebywające w budynku, po usłyszeniu sygnału głosowego o ewakuacji opuszczają pomieszczenia najbliższą, dostępną drogą ewakuacyjną, na zewnątrz budynku, do wyznaczonych miejsc ewakuacji

- 6) Osoby znajdujące się w pomieszczeniach, w pobliżu źródła ognia, przystępują do gaszenia pożaru przy użyciu gaśnic i hydrantów wewnętrznych.
- 7) Wyznaczeni pracownicy ochrony zabezpieczają miejsce przyjęcia jednostek ratowniczych przed bramą wjazdową na teren zakładu, wskazując drogi dojazdu oraz udzielając niezbędnych informacji o zaistniałym zdarzeniu.
- 8) Do czasu przybycia jednostek ratowniczych Straży Pożarnej, akcją ratowniczą kieruje Kierujący Akcją lub jego Zastępca albo w sytuacjach szczególnych, wyznaczony imiennie pracownik funkcyjny, umieszczony w wykazie osób alarmowanych na wypadek zagrożenia.
- 9) Z chwilą przybycia pierwszej jednostki Straży Pożarnej, kierownictwo przejmuje jej dowódca (Kierownik Akcji Ratowniczej), któremu należy udzielić wszelkich informacji związanych z miejscem pożaru, prowadzonymi wcześniej działaniami, występującymi zagrożeniami oraz możliwościami czerpania wody do celów gaśniczych.
- 10) Wszyscy osoby i pracownicy winni podporządkować się decyzjom Kierownika Akcji Ratowniczej i wykonać jego polecenia do czasu likwidacji zdarzenia.

3.2. Alarmowanie Straży Pożarnej.

- 1) W każdym przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia w budynku Starostwa należy natychmiast zaalarmować Straż Pożarną. Obowiązek alarmowania Straży Pożarnej spoczywa na każdym, kto zauważył pożar albo uzyskał informację o pożarze lub innym zagrożeniu.
- 2) Alarmowanie Straży Pożarnej należy wykonać telefonicznie z każdego dostępnego aparatu telefonicznego lub telefonu komórkowego (telefon alarmowy do Straży Pożarnej - 998).
- 3) Alarmowanie Straży Pożarnej (innych służb ratowniczych lub technicznych) powinno być podstawową czynnością wykonywaną przez Kierującego Akcją, w każdej sytuacji wystąpienia stanu zagrożenia, przy wykorzystaniu łączności telefonicznej.
- 4) Alarmując Straż Pożarną należy w zwięzły sposób przekazać podstawowe informacje dotyczące niebezpiecznego zdarzenia (pożaru, innego zagrożenia), określając:
  - rodzaj niebezpiecznego zdarzenia (pożar., wybuch, rozlanie substancji toksycznej lub innej substancji niebezpiecznej,

- uzyskanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innym działaniu przestępczym albo terrorystycznym),
  - nazwę obiektu i jego dokładny adres, miejsce powstania zdarzenia, z dokładną lokalizacją źródła zagrożenia (w szczególności określając nazwę pomieszczenia i kondygnację budynku), czynniki powodujące zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.
- 5) Po przekazaniu podstawowych informacji dotyczących niebezpiecznego zdarzenia, osoba alarmująca Straż Pożarną powinna podać swoje imię nazwisko oraz stanowisko i numer telefonu ,z którego dokonała zgłoszenia.
  - 6) Po dokonaniu zgłoszenia, osoba alarmująca powinna odczekać przy aparacie na sprawdzenie i potwierdzenie zgłoszenia przez operatora Straży Pożarnej.
  - 7) W przypadku braku dostępu do numeru alarmowego Straży Pożarnej, należy korzystać z numerów stacjonarnych telefonów Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Żyrardowie , ujętych w wykazie telefonów alarmowych, albo powiadomić Policję (telefon alarmowy -997, -112).

3.3. Wprowadzenie do działań jednostek Straży Pożarnej.

Wprowadzenie do działań jednostek Straży Pożarnej - prawidłowe zorganizowanie i wykonanie tej czynności jest jednym z czynników decydujących o czasie przystąpienia do działań służb ratowniczych, a w konsekwencji o skuteczności prowadzonych działań ratowniczo- gaśniczych przez Straż Pożarną.

Wprowadzenie do działań jednostek Straży Pożarnej i innych służb ratowniczych powinno obejmować:

- 1) zabezpieczenie miejsca przyjęcia jednostek ratowniczych (w zależności od sytuacji pożarowej i miejsca powstania pożaru) przy wjeździe na teren urzędu i przekazanie przez kierującego akcją ratowniczą dowodzącemu jednostka straży pożarnej podstawowych informacji dotyczących rodzaju zdarzenia i dotychczasowego rozwoju, występujących zagrożeń a także dotychczas podjętych działań.
- 2) udostępnienie na żądanie dowódcy sił ratowniczych podstawowej dokumentacji obiektu, koniecznej na wypadek prowadzenia działań ratowniczych, przekazanie podstawowych informacji dotyczących instalacji technicznych funkcjonujących w obiekcie oraz możliwości ich wykorzystania lub odłączenia, w zależności od istniejącej sytuacji pożarowej i stwarzanego przez nie zagrożenia,
- 3) wskazanie najdogodniejszego dojazdu dla pojazdów służb ratowniczych do miejsca organizacji działań ratowniczych, określonego przez dowódcę sił straży pożarnej oraz stanowisk czerpania wody do celów gaśniczych,
- 4) wykonywanie wszelkich poleceń wydawanych przez kierującego akcją ratowniczą.

3.4. Zabezpieczenie miejsca zdarzenia przed możliwością ponownego wystąpienia zagrożenia.

Likwidacja źródła zagrożenia i zakończenia działań ratowniczych wiąże się z koniecznością wykonania szeregu czynności mających na celu szczegółową kontrolę terenu zdarzenia, w związku

z możliwością występowania ukrytych źródeł zagrożenia oraz jego zabezpieczania przed możliwością ponownego ich wystąpienia (zakres tych czynności powinien zostać określony w protokole przekazania miejsca działań ratowniczych, sporządzanym przez strażaka kierującego akcją ratowniczą).

Wykonanie takich czynności zabezpieczających stanowi obowiązek osoby przejmujących teren działań ratowniczych- zarządcy obiektu

4. Prace niebezpieczne pożarowo.

4.1. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym , a w szczególności prace związane z użyciem otwartego ognia, wewnątrz budynku należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu, przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności i właściwym zabezpieczeniu techniczno-organizacyjnym toku prowadzonych prac.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym mogących powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, zarządca (lub wyznaczony imiennie pracownik funkcyjny) oraz wykonawca tych prac jest obowiązany :

- 1) ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
- 2) ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
- 3) wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- 4) zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
- 5) zaznaczyć osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Podczas wykonywania powyższych prac należy przede wszystkim:

- 1) zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych;
- 2) prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
- 3) mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
- 4) po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejon przyległy;
- 5) używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.
- 6) prace niebezpieczne pod względem pożarowym mogą być prowadzone wyłącznie sprzętem i narzędziami sprawnymi technicznie, należycie zabezpieczonymi przed możliwością zainicjowania pożaru oraz tak ustawionymi, by istniała możliwość ich natychmiastowego wyłączenia w sytuacji powstania zagrożenia.
- 7) w trakcie wykonywania prac, należy prowadzić stałą obserwację miejsca ich wykonywania oraz eliminować natychmiast po zauważeniu wszelkich nieprawidłowości.
- 8) w każdej sytuacji grożącej możliwością powstania pożaru lub wybuchu, należy natychmiast przerwać wykonywanie prac i przystąpić do likwidacji zagrożenia.
- 9) przy planowaniu prac niebezpiecznych, należy wyeliminować sytuacje, w których wykonywanie tych prac miałoby się odbywać w kilku miejscach jednocześnie.
- 10) po zakończeniu prac, należy dokładnie sprawdzić, czy w rejonie wykonywania prac nie wystąpiły objawy tlenia się materiałów palnych, dymu lub zapalenia się materiału palnego.
- 11) miejsce prowadzenia prac należy kontrolować po ich zakończeniu w odstępach czasowych przynajmniej dwukrotnie, a w sytuacjach szczególnego zagrożenia- kontrole ponowić.
- 12) wszystkie prace niebezpieczne pod względem pożarowym oraz sposoby ich zabezpieczenia należy ewidencjonować i sporządzać wymagania dokumentację.

- 13) przyjęcie do realizacji określonych obowiązków powinno być potwierdzone podpisem ich adresata i osoby wydającej zezwolenia. Obowiązek zapoznania osób wykonujących i nadzorujących prace niebezpieczne pod względem pożarowym z postanowieniami niniejszej instrukcji należy do zarządcy obiektu.

Podstawę prawną do powyższych wytycznych stanowi § 32.1 oraz § 32.2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów /Dz. U. Nr 80, poz. 563/.

4.2. Szczegółowe zasady przeciwpożarowego zabezpieczenia prac spawalniczych.

- 1) Przygotowanie miejsca pracy spawacza powinno obejmować

następujące czynności :

- pomieszczenia lub miejsca, w których mają odbywać się prace spawalnicze należy oczyścić z wszelkich palnych zanieczyszczeń,
- palne przedmioty należy odsunąć na bezpieczną odległość lub usunąć z pomieszczenia , a gdy materiałów palnych nie można usunąć na bezpieczną odległość, materiały te należy zabezpieczyć przed działaniem odprysków spawalniczych przez osłonięcie np. kocami z włókna szklanego , arkuszami blachy, względnie w inny skuteczny sposób,
- przed przystąpieniem do spawania należy sprawdzić czy w sąsiednich pomieszczeniach nie znajdują się materiały lub przedmioty mogące ulec zapaleniu wskutek przewodnictwa ciepłego , bądź rozprysków spawalniczych,
- jeżeli w pobliżu miejsca spawania znajdują się otwory przelotowe, instalacyjne, kablowe itp. należy je uszczelnić materiałami niepalnymi, celem niedopuszczenia do przenikania rozprysków spawalniczych do sąsiednich pomieszczeń,
- wszelkie kable i przewody instalacyjne z palną instalacją należy zabezpieczyć przed rozpryskami spawalniczymi i uszkodzeniami mechanicznymi,
- wykonywanie prac spawalniczych w pomieszczeniach, pomieszczeniach których tego samego dnia wykonywano prace malarskie lub inne przy użyciu substancji łatwo zapalnych , jest niedozwolone.
- w miejscach dokonywania prac spawalniczych należy przygotować pojemniki metalowe wypełnione wodą na odpadki drutu spawalniczego i elektrod, materiały izolacyjne i osłaniające niezbędne do zabezpieczania toku prac spawalniczych, oraz gaśnice i moce gaśnicze.

- 2) Po zakończeniu prac spawalniczych w pomieszczeniu należy przeprowadzić dokładną kontrolę w rejonie spawania i pomieszczeniach sąsiednich w celu stwierdzenia :

- czy nie pozostawiono tłących się żarzących się cząstek na stanowisku pracy, w jego otoczeniu lub pomieszczeniach przyległych,
  - czy nie występują oznaki tlenia się materiałów, bądź inne wskazujące na możliwość zaistnienia pożaru,
  - czy został zdemontowany sprzęt spawalniczy, wyłączony ze źródeł zasilania i dostatecznie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.
- 3) Przy używaniu sprzętu spawalniczego należy pamiętać o przestrzeganiu następujących zasad :
- sprzęt spawalniczy powinien być w pełni sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością zainicjowania pożaru oraz przed uszkodzeniami mechanicznymi,
  - butle z gazami technicznymi powinny być oddalone o min. 1m od grzejników centralnego ogrzewania, a od innych źródeł ciepła z otwartym ogniem co najmniej 10m,
  - izolacji kabli elektrycznych.
  - przed przystąpieniem do prac spawalniczych należy sprawdzić stan techniczny sprzętu i narzędzi spawalniczych , szczelność węży gumowych, stan izolacji kabli oraz zabezpieczyć je przed możliwością uszkodzenia w toku wykonywania pracy,
  - węże z gazami technicznymi powinny być zabezpieczone przed przewróceniem, uszkodzeniami mechanicznymi, zaoliwieniem, działaniem źródeł ciepła i zetknięciem się z przewodami elektrycznymi będącymi pod napięciem,
  - butle z gazami technicznymi powinny być zabezpieczone przed przewróceniem, uszkodzeniami mechanicznymi, zaoliwieniem, działaniem źródeł ciepła i zetknięciem się z przewodami elektrycznymi będącymi pod napięciem,
- 4) Z uwagi na groźbę pożaru lub wybuchu w toku prowadzenia prac spawalniczych zabrania się :
- układania i magazynowania butli z gazami w przypadkowych i niebezpiecznych miejscach,
  - przeprowadzenia napraw zaworów butli z gazami technicznymi oraz manipulowanie przy zaworach zatłuszczonymi rękoma,
  - używania uszkodzonych przewodów gazowych, elektrycznych oraz umocowania tych przewodów np. za pomocą gwoździ bądź w inny przypadkowy sposób,
  - prowadzenia w jednej wspólnej wiązce przewodów gazowych i elektrycznych,
  - wykonywania wszelkich innych czynności stwarzających warunki do powstania pożaru bądź wybuchu.
- 5) Przy wykonywaniu prac spawalniczych należy stosować następujące zabezpieczenia w gaśnicy i środki gaśnicze :

- każde stanowisko spawalnicze powinno być wyposażone w sprawne technicznie gaśnice, umożliwiające likwidację wszelkich źródeł pożaru w zarodku,
  - przy pracach w pomieszczeniach każde stanowisko spawalnicze powinno być wyposażone przynajmniej w jedną gaśnicę proszkową lub śniegową i 1 koc gaśniczy,
  - przy pracach w pomieszczeniach rozdzielni elektrycznych, stanowisko należy wyposażyć w dodatkową gaśnicę proszkową,
  - w przypadku zapalenia butli z gazami technicznymi, należy stosować do ich gaszenia gaśnice proszkowe, gaśnice śniegowe (CO_2), koce gaśnicze albo prądy wody.
- 6) Do obowiązków osób nadzorujących prace spawalnicze należy:
- znajomość obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz nadzorowanie przestrzegania tych przepisów przez osoby wykonujące prace spawalnicze,
  - dopilnowanie, aby przed przystąpieniem do prac spawalniczych wykonane zostały wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego obiektu (pomieszczenia) lub stanowiska spawalniczego,
  - sprawdzenie zabezpieczenia przeciwpożarowego stanowisk spawalniczych oraz wydawanie stosownych poleceń gwarantujących natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,
  - wstrzymanie prac spawalniczych z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,
  - prowadzenie „ książki kontroli prac spawalniczych „
  - udział w kontroli pomieszczeń , po zakończeniu prac spawalniczych.
- 7) Do obowiązków prowadzonych prace spawalnicze (spawaczy) należy w szczególności:
- znajomość obowiązujących przepisów przeciwpożarowych i zasad postępowania na wypadek powstania pożaru oraz umiejętność obsługi gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
  - sprawdzanie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego toku pracy,
  - ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ppożarowego, ustalonych dla danego rodzaju prac spawalniczych,
  - sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko spawalnicze zostało wyposażone w odpowiedni sprzęt gaśniczy,
  - rozpoczynanie prac spawalniczych tylko na wyraźne polecenie osoby kierującej tokiem robót,

- przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie pożaru i poinformowaniu o tym osoby nadzorującej wykonywanie prac spawalniczych,
  - informowanie osoby nadzorującej wykonywania prac spawalniczych o zakończeniu prac spawalniczych oraz informowanie o zaistniałych faktach zainicjowania ognia, ugaszonego w toku wykonywania czynności spawalniczych,
  - dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i rejonu wykonywanych prac celem stwierdzenia, czy podczas spawania nie zainicjowano pożaru.
  - wykonywanie wszelkich poleceń osób nadzorujących i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem ppożarowym prac spawalniczych.
- 8) W przypadku powstania pożaru przy pracach spawalniczych należy postępować zgodnie z instrukcją postępowania na wypadek pożaru, a w szczególności:
- zaalarmować dostępnymi środkami współpracowników i osobę nadzorującą,
  - usunąć z miejsca pożaru butle z gazami technicznymi i sprzęt spawalniczy,
  - przystąpić do likwidacji pożaru za pomocą gaśnic lub urządzeń przeciwpożarowych.

5. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji z budynku urzędu.

5.1 Założenia ogólne praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji z budynku urzędu.

- 1) Ewakuacja z budynku urzędu polega na sprawnym opuszczeniu obiektu, w możliwie najkrótszym czasie, przez wszystkie przebywające w nim osoby, gdy w wyniku zdarzenia (takiego jak pożar, działanie przestępcze, atak terrorystyczny, katastrofa budowlana, wybuch, itp.) występuje lub może wystąpić zagrożenie dla ich życia lub zdrowia.
- 2) W związku z tym, że cały obiekt stanowi jedną strefę pożarową, w przypadku wystąpienia zagrożenia, ewakuację należy prowadzić wyłącznie na zewnątrz obiektu, ponieważ w warunkach pożaru, przy istniejącym otwartym układzie komunikacji poziomej oraz występującym połączeniu funkcjonalnym pomieszczeń, nie istnieją żadne przeszkody w swobodnym rozprzestrzenieniu się dymu i gazów pożarowych na kubaturę całego obiektu, stanowiących podstawowe źródło zagrożenia dla zdrowia i życia osób przebywających w pomieszczeniach budynku.
- 3) Ponieważ budynek nie został wyposażony w system sygnalizacji pożarowej, wykrycie pożaru może nastąpić wyłącznie przez osoby przebywające w budynku (będące jego użytkownikami), albo przez osoby postronne. Stąd też należy

zawsze brać pod uwagę fakt, że czas wykrycia pożaru będzie praktycznie zawsze wydłużony , ponieważ pożar zostanie wykryty w formie w której wystąpią widoczne jego oznaki (ogień, dym).

- 4) Czas wykrycia pożaru jest elementem decydującym o możliwości prowadzenia bezpiecznej ewakuacji osób przebywających w budynku, podobnie jak czas wykonywania wszystkich pozostałych czynności , które powinny zostać wykonane przez osobę, która pierwsza zauważyła pożar, a w szczególności czas wszczęcia alarmu pożarowego w budynku.
- 5) W związku z tym, że w strefie pożarowej budynku przebywa ponad 50 osób, będących ich stałymi użytkownikami, zgodnie z §13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr121, poz. 1138) przynajmniej raz na dwa lata, zarządzający urzędem , lub osoba przez niego upoważniona ,zarządza przeprowadzenie praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.
- 6) O terminie przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji, zarządzający akcją powiadamia Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Żyrardowie, nie później jak na tydzień przed planowanym przeprowadzeniem działań w tym zakresie.
- 7) Przeprowadzenie praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji jest obligatoryjne w przypadku zmian w układzie dróg i wyjść ewakuacyjnych z budynku, albo w układzie funkcjonalnym pomieszczeń, bez względu na okres czasu , jaki upłynął od ostatniego sprawdzenia i powinno zostać przeprowadzone bezzwłocznie po wprowadzeniu zmian.
- 8) Praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji w budynku powinno każdorazowo obejmować następujące podstawowe zagadnienia:
  - sprawdzenie organizacji ewakuacji wg przyjętych zasad prowadzenia ewakuacji z budynku,
  - sprawdzenie technicznych warunków ewakuacji w budynku,
  - sporządzenie analizy i wniosków z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji.

5.2. Praktyczne sprawdzenie organizacji ewakuacji.

- 1) Praktyczne sprawdzenie organizacji ewakuacji w budynku biurowym powinno mieć na celu:

- sprawdzenie skuteczności sposobu alarmowania o zagrożeniu oraz powiadamiania o konieczności ewakuacji,
  - sprawdzenie prawidłowości reakcji personelu w przypadku ogłoszenia alarmu pożarowego,
  - sprawdzenie obowiązujących procedur i zasad oraz warunków prowadzenia ewakuacji,
  - ocenę i koordynację działań personelu kierowniczego oraz pozostałych pracowników, odpowiedzialnych za prowadzenie i sprawny przebieg ewakuacji,
  - zmierzenie czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez wszystkie osoby w nim przebywające,
  - zweryfikowanie obowiązujących zasad postępowania na wypadek pożaru oraz zminimalizowanie możliwości wystąpienia paniki i jej skutków
- 2) Przed każdorazową organizacją działań w tym zakresie, należy wykonać określone czynności mające na celu właściwe przygotowanie praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji, a w szczególności:
- określenie celów i założeń planowanych działań,
  - określenie potrzeb ludzkich i sprzętowych, niezbędnych do przeprowadzenia i dokumentowania działań,
  - określenie szczegółowych zadań dla osób wyznaczonych do udziału w planowanych działaniach,
  - określenie przebiegu praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji z podziałem na etapy.
- 3) Określenie celów i założeń praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji sprowadza się do przyjęcia jednego lub kilku celów, wyszczególnionych wcześniej, wg występujących potrzeb, wynikających z doświadczeń i warunków prowadzenia ewakuacji w obiekcie, ze szczególnym uwzględnieniem wniosków wypracowanych w oparciu o wcześniej przeprowadzone sprawdzenia organizacji ewakuacji.
- 4) Określenie potrzeb ludzkich i sprzętowych, niezbędnych do przeprowadzenia i dokumentowania praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji powinno obejmować wyznaczenie osób funkcyjnych, niezbędnych do przeprowadzenia planowanych działań sprawdzających i dokumentowania tych działań, a w szczególności wyznaczenie osób odpowiedzialnych za:
- przeprowadzenie pozoracji,
  - ogłoszenie alarmu,
  - obsługę środków łączności,

- pomiar czasu ewakuacji,
  - przeliczenie osób ewakuowanych,
  - sprawdzenie pomieszczeń po zakończeniu ewakuacji.
- 5) Dla właściwego przygotowania praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji w zakresie potrzeb sprzętowych i materiałowych należy w szczególności przewidzieć:
- rodzaj i ilość środków pozoracji,
  - sposób monitorowania i rejestracji ewakuacji oraz niezbędny w tym zakresie sprzęt rejestrujący (kamery, aparaty fotograficzne),
  - niezbędne środki łączności, do pomiaru czasu ewakuacji,
  - sprzęt ochrony osobistej dla osób dokonujących sprawdzenia pomieszczeń po zakończeniu ewakuacji.
- 6) Określenie szczegółowych zadań dla osób wyznaczonych do udziału w praktycznym sprawdzeniu organizacji ewakuacji winno obejmować sprecyzowanie poszczególnych czynności, wykonywanych przez osoby funkcyjne w planowanych działaniach wg założonych celów i przebiegu ewakuacji, a w szczególności czynności obejmujących:
- sposób użycia środków pozoracji,
  - sposób ogłoszenia alarmu,
  - sposób dokumentowania przebiegu ewakuacji,
  - sposób pomiaru czasu trwania ewakuacji,
  - sposób sprawdzenia pomieszczeń i przeliczenia liczby ewakuowanych osób.
- 7) Przebieg praktycznego sprawdzania organizacji ewakuacji winien obejmować następujące etapy:
- właściwe przygotowanie i rozmieszczenie środków pozoracji,
  - rozmieszczenie osób wyznaczonych do praktycznego sprawdzania ewakuacji na stanowiskach umożliwiających realizację przydzielonych zadań,
  - ogłoszenie alarmu (donośnym głosem),
  - zmierzenie czasu trwania poszczególnych faz ewakuacji, a w szczególności czasu od ogłoszenia alarmu do rozpoczęcia ewakuacji oraz czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez wszystkie osoby w nim przebywające (od faktycznego rozpoczęcia ewakuacji do jej zakończenia).

5.3. Sprawdzenie warunków ewakuacji z budynku urzędu.

Sprawdzenie warunków ewakuacji z budynku urzędu powinno polegać na sprawdzeniu , czy istniejące warunki ewakuacji zapewniają możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia budynku przy uwzględnieniu liczby osób w nim przebywających, a w szczególności czy:

- 1) zapewniona została dostateczna ilość i szerokość wyjść ewakuacyjnych z pomieszczeń i budynku,
- 2) zachowana jest dopuszczalna długość , szerokość i wysokość przejść w pomieszczeniach oraz dojść ewakuacyjnych w budynku,
- 3) zapewniona została bezpieczna pożarowo obudowa i wydzielenia dróg ewakuacyjnych,
- 4) na drogach ewakuacyjnych nie zastosowano łatwopalnych wykładzin podłogowych i ściennych,
- 5) wszystkie wyjścia ewakuacyjne są stale dostępne i istnieje możliwość ich natychmiastowego otwarcia,
- 6) nie występują utrudnienia w korzystaniu z dróg ewakuacyjnych z budynku,
- 7) drogi ewakuacyjne są oznakowane w sposób czytelny i zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
- 8) występują utrudnienia w swobodnym poruszaniu się ewakuowanych po drogach ewakuacyjnych wg przyjętej koncepcji ewakuacji (zatory przed wyjściami ewakuacyjnymi, zbyt duże zagęszczenie strumienia ewakuowanych na drogach ewakuacyjnych itp.),

5.4. Praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji przy udziale Państwowej Straży Pożarnej.

1. Zgodnie z obowiązującymi przepisami o terminie przeprowadzania praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji zarządca powiadamia Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Żyrardowie , nie później niż na tydzień przed planowanym przeprowadzeniem działań w tym zakresie.
2. Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej ma prawo podjąć decyzje o wzięciu udziału w ćwiczeniach jego przedstawiciela jako obserwatora lub ustalić przeprowadzenie wspólnych ćwiczeń z wykorzystaniem sił i środków będących w dyspozycji jednostek ratowniczych PSP.
3. W przypadku ustaleń dotyczących udziału PSP w prowadzonych ćwiczeniach z wykorzystaniem sił i środków jednostek ratowniczych, sposób prowadzenia ćwiczeń należy dodatkowo uzgodnić, przedstawiając do akceptacji plan przebiegu ćwiczeń.
4. Analiza przebiegu praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w takim przypadku powinna odbywać się z udziałem uczestniczącego w ćwiczeniach przedstawiciela PSP, z uwzględnieniem jego ewentualnych wniosków.

5.5. ZESPÓŁ EWAKUACYJNY

W przypadku gdy nie ma możliwości ewakuacji samoistnej ,ewakuację przeprowadza Zespół Ewakuacyjny powołany przez Starostę Powiatu.

Wszczęcie ewakuacji odbywa się na wyraźne zarządzenie Kierującego Akcją lub jego zastępcy.

Zespół Ewakuacyjny działa w składzie :

Kierujący Akcją - Starosta Powiatu

Z-ca Kierującego Akcją - Sekretarz Powiatu

Członek ZE - Dyrektor Wydziału Geodezji

Członek ZE - Z-ca Dyr. Wydziału Geodezji

Członek ZE - Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych

Członek ZE - Stanowisko ds. zarządzania kryzysowego , ochrony ludności i spraw obronnych

Zasady postępowania w przypadku pożaru.

1. Każdy obowiązany jest znać rodzaje sprzętu przeciwpożarowego stanowiącego zabezpieczenie budynku oraz miejsce jego rozmieszczenia i zasady użycia.
2. W razie zauważenia pożaru należy natychmiast powiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz przystąpić do gaszenia z pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego będącego na wyposażeniu obiektu.
3. Instrukcja postępowania na wypadek pożaru i wykaz telefonów alarmowych powinien być umieszczony na widocznym miejscu w budynku
4. Instrukcja postępowania w razie pożaru stanowi załącznik do niniejszej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.
5. Do czasu przybycia Straży Pożarnej akcję ratowniczo - gaśniczą organizuje i kieruje nią jedna z niżej wymienionych osób:
  - Kierujący Akcją - Właściciel /Zarządca
  - Osoba odpowiedzialna za przeprowadzanie ewakuacji wg wykazu
6. Kierujący Akcją , po podjęciu decyzji o ewakuacji zobowiązany jest :
  - Stanowczym głosem powiadomić osoby przebywające w budynku Starostwa np. „ **Ogłasza się alarm pożarowy – wszystkie osoby opuszczają budynek bez paniki i w spokoju** „ ; „ **Kierować się do wyznaczonych wyjść**”

- Wszystkie drzwi wejściowe otwierają członkowie ZE i kierują osoby do tych wyjść
- Kierują wszystkie osoby na drogi ewakuacyjne
- Pilnują by drogi ewakuacyjne były wypełnione ludźmi sposób ciągły i uporządkowany tak ,aby przeciwdziałać ich nadmiernemu przepełnieniu
- Opuścić pomieszczenia i zameldować się u kierującego akcją
- Podstawowym obowiązkiem kierującego akcją jest zorganizowanie ratowania ludzi, których życiu grozi niebezpieczeństwo, w następnej kolejności mienia, jeżeli czynności tych nie można wykonać jednocześnie.
- Ponadto należy powiadomić o pożarze Państwową Straż Pożarną.
- W przypadku ewakuacji mienia w pierwszej kolejności ewakuować należy najbardziej wartościowe przedmioty i urządzenia.
- W czasie akcji ratowniczo-gaśniczej wszystkie osoby, znajdujące się w budynku / obiekcie obowiązane są podporządkować się Kierującemu Akcją.

5.6. Ogólne wskazania dla osób uczestniczących w przeprowadzeniu ewakuacji

Osoby uczestniczące w ewakuacji tj. przeprowadzające ewakuację muszą przestrzegać następujących zasad i posiadać umiejętność:

- 1) zachowania spokoju, nie okazywania zdenerwowania, nie wszczynania zbędnych dyskusji lub kłótni z innymi osobami,
- 2) podporządkowania się zarządzeniom osoby kierującej ewakuacją,
- 3) znać rozkład dróg ewakuacyjnych i wyjść z budynku,
- 4) znać zasady ratowania palących się osób,
- 5) posiadać znajomość postępowania w pomieszczeniu zadymionym,
- 6) znać sposoby ratownictwa ,
- 7) znać rozmieszczenie: środków alarmowania, łączności, podręcznego sprzętu gaśniczego, głównego wyłącznika prądu, itp.,
- 8) utrzymywać stałą łączność z kierującym ewakuacją i przeprowadzającymi ewakuację,
- 9) zwracać uwagę na osoby dopuszczone do współuczestnictwa w przeprowadzaniu ewakuacji i udzielenie im odpowiednich wskazań w celu uniknięcia dodatkowych zagrożeń i zapewnienia maksymalnej sprawności prowadzonej akcji,
- 10) przez cały czas zwracać uwagę na występujące zagrożenia, takie jak zawalenia konstrukcji, itp. oraz wycofać się we właściwym czasie ostrzegając wszystkich obecnych w danym miejscu lub jego pobliżu,
- 11) znać ustalone wcześniej sygnały ostrzegawcze i alarmowe.

5.7. Ratowanie osób.

1. Ratowanie osoby, której odzież zapaliła się.

Ratujący osobę, której odzież płonie powinien:

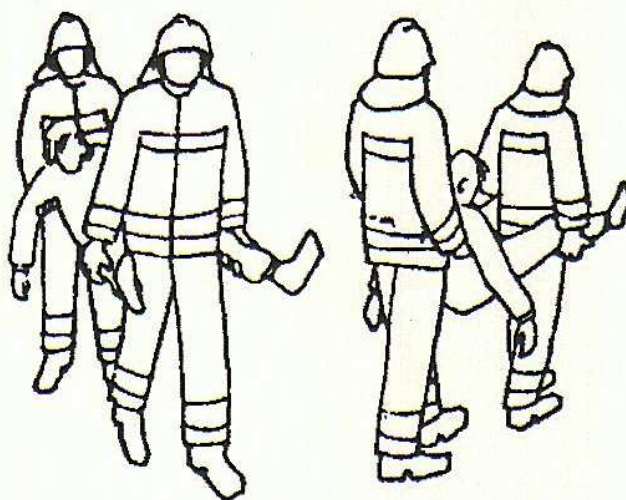
- biegnąć w kierunku poszkodowanego (osoby z płonącej odzieżą zazwyczaj biegają) wezwać do zatrzymania się,
- podbiec szybko i przewrócić ofiarę,
- wezwać do zrzucenia płonącej odzieży,
- zarzucić na ofiarę wypadku jakąkolwiek tkaninę, znajdującą się w pobliżu np. płaszczyz, marynarkę, koc gaśniczy,
- udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej i przekazać osobę poszkodowaną pod opiekę lekarską.

2. Ratowanie osób wymagających pomocy .

a) Sposoby ewakuowania osób przez dwie osoby.

„Chwytem kończynowym”

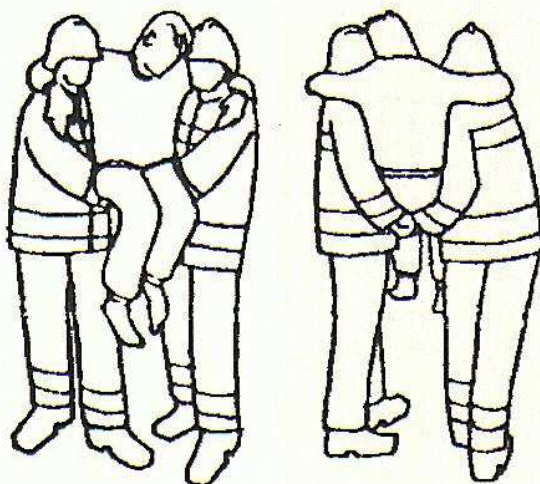
Jeden ratownik chwyta ewakuowanego pod pachy stojąc za jego głową, a drugi pod kolana, stojąc tyłem do ratowanego.

„Na stołeczku”.

Ratownicy odpowiednim chwytem dłoni tworzą siedzenie z rąk, na których siada ratowany i trzyma ratowników za szyję. Chwyt ten stosuje się w przypadku, gdy ratowany ma sprawne ręce.

„Chwytem huśtawkowym”.

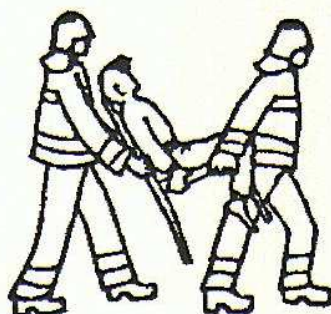
Ratownicy chwytają swoje zewnętrzne dłonie, siada na nich ratowany. Ręce wewnętrzne ratowników uchwycone są na wysokości łokci tworzą oparcia dla pleców ratowanego. Chwyt ten jest stosowany w stosunku dla osób, które mają niesprawne ręce.

„Przenoszenie na krześle”.

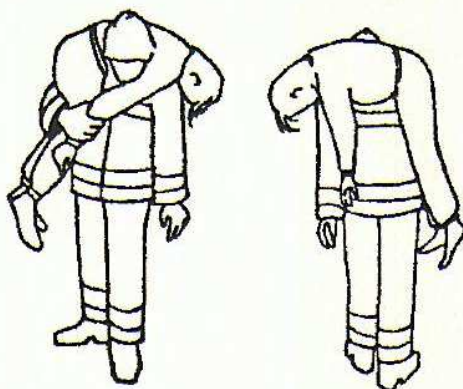
Jeden ratownik stojąc za krzesłem, na którym siedzi ratowany, chwyta za oparcie i odchyła krzesło do tyłu, drugi ratownik chwyta za przednie nogi krzesła i unosi je. Jeżeli ratowany nie jest w stanie sam trzymać się krzesła, można przywiązać go do oparcia. Jest to sposób dogodny przy wynoszeniu ratowanego ciasnymi i krętymi przejściami.

b) Sposoby ewakuowania osób przez jedną osobę.

Ewakuacja chwytem „Strażackim”

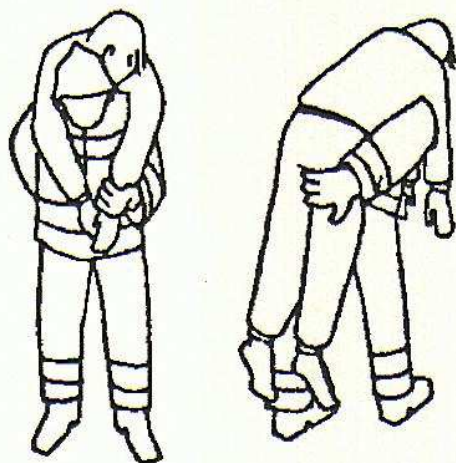
Ratownik przekłada jedną rękę pomiędzy nogami ratowanego, układa go na swoich barkach i tą przełożoną między nogami ręką chwyta ratowanego za nadgarstek ręki zwisającej z przodu. Druga ręka ratownika jest wolna.

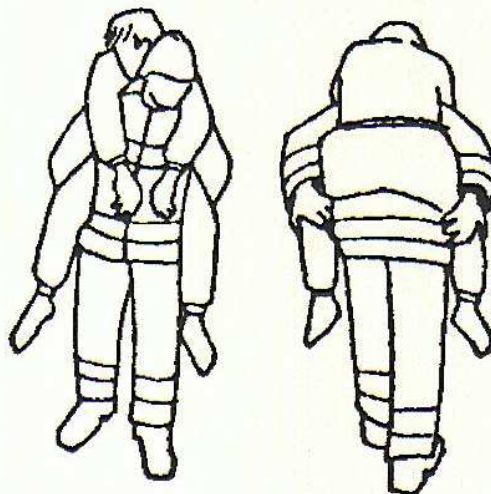
Ewakuacja chwytem „Tłumokowym”.

Ratowany „leżąc” na plecach ratownika opuszcza swoje ręce na piersi ratownika, ratownik jedną ręką może podtrzymywać ratowanego.

Ewakuacja chwytem „Na barana”.

Ratownik leżąc na plecach ratownika podtrzymuje się rękoma za jego szyję, ratownik podchwytem podtrzymuje nogi ratowanego pod kolanami.

Praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.

Zgodnie z rozporządzeniem MSW i A z dnia 16.06.2003r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 121 poz. 1138) zarządzający obiektem, w którym przebywa ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami powinien co najmniej raz na dwa lata przeprowadzić praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.

Zarządzający powinien powiadomić Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia powyższych działań, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

5.8. Panika i sposoby przeciwdziałania

Szczególne znaczenia nabiera zapobieganie skutkom paniki, której możliwość istnieje zawsze, nie tylko w przypadku powstania pożaru, wybuchu lub katastrofy, czy innego wypadku, ale i w przypadku niewielkiego zadymienia. Ludzie wchodzący w skład grupy ogarniętej paniką całkowicie tracą swoje indywidualne cechy osobowości i stają się elementem groźnego, niszczącego tłumu, który nie kieruje się żadnymi przesłankami logicznego myślenia i rzeczywistej oceny sytuacji. Grupa ogarnięta paniką może sparaliżować i uniemożliwić prowadzenie akcji ratowniczej i zorganizowanego działania. Może w ślepych instynktach szukania ratunku spotęgować zagrożenie własne, ratowników i przyczynić się do innych groźnych wypadków. Przeciwdziałanie panice jest niezmiernie trudne. Dokonać tego mogą tylko ludzie o dużej indywidualności i autorytecie wśród ogarniętych paniką.

Przykładami środków przeciwdziałania panice są:

- 1) osobisty przykład,
- 2) zdecydowany nakaz,
- 3) wykazanie nierealności niebezpieczeństwa,
- 4) przeciwstawienie groźby większego niebezpieczeństwa,
- 5) zagrożenia użyciem siły,
- 6) użycie siły,
- 7) unieszkodliwienie przywódcy paniki.

Opanowanie tłumu ogarniętego paniką, prącego naprzód, jest bardziej możliwe do wykonania dla osób znajdujących się z tyłu tłumu, niż na jego czele. W czasie akcji ratowniczej najczęściej występują małe formy paniki, której ulegają grupy lub pojedyncze osoby, znajdujące się w rzeczywistym lub urojonym niebezpieczeństwie, tracąc poczucie rzeczywistości i podejmując nieprzemyślane, bezcelowe i niebezpieczne działania, np. wyskakiwanie z okien czy chowanie się w trudno dostępnych miejscach (szafach, pod biurkami, zamykanie się w toaletach lub w rzadko uczęszczanych miejscach). Przybycie ratownika z zewnątrz powoduje przekonanie, że zagrożenie nie jest niebezpieczne i istnieją drogi ratunku.

Przy poruszaniu się drogami ewakuacyjnymi należy stosować się do następujących zasad :

- Osoby znajdujące się na drodze ewakuacyjnej poruszają się szybkim krokiem lecz bez przebiegania i wyprzedzania osób znajdujących się przed nimi
- Nie wolno zatrzymywać się ani poruszać w kierunku przeciwnym niż wyznaczony kierunek ewakuacji
- Szybkość poruszania się po schodach należy dostosować do szybkości poruszania osób znajdujących się poniżej
- Nie wolno podejmować prób przyspieszenia schodzenia przez popychanie, wyprzedzenie i wydawanie okrzyków
- Poruszanie na płaskich odcinkach powinno odbywać się w pozycji pochylonej jak najniżej podłogi (mniejsze stężenie dymu)
- W miarę możliwości usta i nos zasłaniać zmoczoną w wodzie chustką
- Poruszać się wzdłuż ścian aby nie stracić orientacji co do kierunku ruchu
- W stosunku do osób stawiających opór należy użyć przymusu fizycznego
- Wszystkie osoby opuszczające budynek obowiązane są do przestrzegania dyscypliny i podporządkowania się członkom ZE
- Osoby sprawne fizycznie powinny pomagać tym osobom pośród ewakuowanych, które z jakichkolwiek przyczyn odniosły obrażenia i mają ograniczoną swobodę poruszania się
- Osoby opuszczające budynek winne zgromadzić się w wyznaczonym, (poza budynkiem,) przez Kierującego Akcją, miejscu.

W chwili przybycia jednostek straży pożarnej, kierującym akcją gaszenia i ewakuacji staje się dowódca przybyłej jednostki ratowniczo-gaśniczej.

5.8. Zabezpieczenie pogorzeliska

Obowiązkiem Właściciela / Zarządcy lub pracownika zajmującego się sprawami ochrony przeciwpożarowej jest:

- zabezpieczenie pogorzeliska (wystawienie posterunku pogorzeliskowego celem uniknięcia wtórnego pożaru lub nieszczęśliwego wypadku), przystąpienie do porządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności komisji powołanej do stwierdzenia przyczyny po

5.9. Analiza i wnioski z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji.

- 1) Każdorazowe przeprowadzenie praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w budynku powinno zostać zabezpieczone szczegółową analizą warunków i przebiegu ewakuacji oraz sporządzeniem stosownych wniosków, przy czym analiza winna uwzględniać w szczególności realizację założonych celów, a wnioski dotyczyć elementów wymagających poprawy, zarówno w organizacji jak i w warunkach ewakuacji.
- 2) Analiza i wnioski z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji powinny w szczególności dotyczyć:
  - założonego i osiągniętego czasu ewakuacji , przy czym w przypadku istotnych rozbieżności, określenie przyczyn opóźnienia i sposobów eliminacji czynników utrudniających ewakuację,
  - przyjętego sposobu prowadzenia ewakuacji z poszczególnych części i pomieszczeń budynku oraz określenia ewentualnych zmian w koncepcji ewakuacji , eliminujących utrudnienia i zagrożenia mające wpływ na czas i bezpieczeństwo ewakuacji,
  - oceny istniejących sposobów postępowania na wypadek pożaru i zasad prowadzenia ewakuacji oraz stopnia znajomości sposobów i zasad wśród personelu oraz ewentualnych kierunków zmian w obowiązujących procedurach i obowiązującym systemie szkolenia przeciwpożarowego,
  - oceny stopnia sprawności przeprowadzonej ewakuacji i stopnia przygotowania pracowników personelu oraz wskazania mające na celu poprawę osiągniętego rezultatu.
- 3) Analiza i wnioski z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji winy zostać sporządzone przez osobę odpowiedzialną za sprawy ppoż. przy konsultacjach z uczestniczącym w ćwiczeniach strażakiem PSP.

4) Regularne przeprowadzenie praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji powinno pozwolić na:

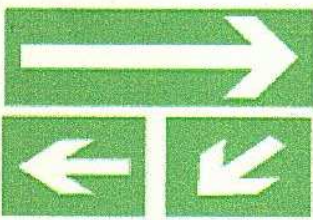

- wypracowanie optymalnych sposobów postępowania na wypadek pożaru,
- wypracowanie właściwych zasad prowadzenia ewakuacji przy uwzględnieniu rozwiązań techniczno-budowlanych, istniejących w budynku,
- wypracowanie właściwych reakcji wśród personelu w przypadku powstania zagrożenia i konieczności ewakuacji,
- osiągnięcie skrócenia czasu trwania poszczególnych faz ewakuacji i w konsekwencji całkowitego czasu potrzebnego na ewakuację

6. Znaki stosowane przy oznakowaniach obiektu.

Zgodnie z § 4.2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 roku w sprawie ochrony ppożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów /Dz. U. Nr 80, poz. 563/ właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów oznakowują znakami zgodnymi z PN dotyczącymi znaków bezpieczeństwa:

- a) drogi ewakuacyjne
- b) miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
- c) miejsca usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- d) miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu, kurków głównych instalacji gazowej oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- e) pomieszczenia, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo,
- f) drabiny ewakuacyjne, rękawy ratownicze, pojemniki z maskami uciezkowymi, miejsca zbiórki do ewakuacji, miejsca lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych,

6.1. Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja. PN-N-01256/02:1992.

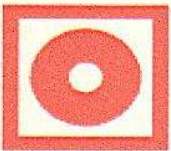
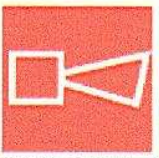

Lp.	Znak	Nazwa znaku
1.		Kierunek drogi ewakuacyjnej
2.		Wyjście ewakuacyjne

3.		Drzwi ewakuacyjne
4.		Przesunąć w kierunku otwarcia
5.		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej
6.		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę
7.		Pchać, aby otworzyć
8.		Ciągnąć, aby otworzyć
9.		Stłuc, aby uzyskać dostęp

6.2. Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa PN-N 01256/01:1992.

Lp.	Znak	Nazwa znaku
1.		Uruchamianie ręczne
2.		Alarmowy sygnalizator akustyczny
3.		Telefon do użycia w stanie zagrożenia

4.		Zestaw sprzętu pożarniczego
5.		Gaśnica
6.		Hydrant wewnętrzny

7.		Drabina pożarowa
8.		Niebezpieczeństwo pożaru, materiały łatwo zapalne
9.		Niebezpieczeństwo pożaru, materiały utleniające
10.		Niebezpieczeństwo pożaru, materiały wybuchowe
11.		Zakaz gaszenia wodą
12.		Palenie tytoniu zabronione

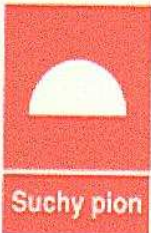

13.		Zakaz używania otwartego ognia
14.		Kierunki do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarowego lub urządzenia ostrzegającego
15.		Nie zastawiać

6.3. Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe. PN-N-01256/04:1997.

Lp.	Znak	Nazwa znaku
1.		Przeciwpowozarowy wylacznik pradu

2.		Kurek główny instalacji gazowej
3.		Suchy pion
4.		Przeciwpowarowy zbiornik wody
5.		Hydrant zewnętrzny
6.		Przeciwpowarowe stanowisko czerpania wody
7.		Drabina ewakuacyjna

8.		Pojemnik z maskami ucieczkowymi
10.		Droga pożarowa
11.		Drzwi przeciwpożarowe
12.		Urządzenie do otwierania kłap dymowych
13.		Miejsce zbiórki ewakuacji

14.		Klucz do wyjścia ewakuacyjnego
15.		Zawór hydrantowy

7. Sposoby zaznajamiania pracowników z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego oraz przepisami przeciwpożarowymi.

7.1. Zasady ogólne zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

1. zarządca obiektu realizując ustawowy obowiązek z zakresu ochrony przeciwpożarowej zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi, organizując stosowne w tym zakresie szkolenia na zasadach określonych niniejszą instrukcją.
2. Podstawowym celem szkolenia jest zapoznanie pracowników z obowiązującymi w obiekcie przepisami przeciwpożarowymi oraz odpowiednie przygotowanie pracowników w zakresie postępowania na wypadek powstania pożaru i innego zagrożenia oraz prowadzenia ewakuacji.
3. Podstawowym dokumentem wykorzystywanym w prowadzonych szkoleniach jest opracowana dla obiektu „Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego”, której postanowieniami powinni zostać zapoznani wszyscy pracownicy.
4. W szkoleniach organizowanych przez zarządcę obiektu zobowiązani są uczestniczyć wszyscy pracownicy, bez względu na zajmowane stanowisko i rodzaj zawartego stosunku pracy, w tym również pracownicy zatrudnieni czasowo i osoby odbywające praktyki zawodowe.

5. Każdy pracownik uczestniczy w szkoleniu przeciwpożarowym instruktażowym (wstępnym) o charakterze indywidualnym oraz w szkoleniu okresowym organizowany przynajmniej raz na trzy lata dla wszystkich pracowników.
6. Prowadzący szkolenie przeciwpożarowe powinien posiadać kwalifikacje i odpowiednie przygotowanie zawodowe.

7.2. Szkolenia instruktażowe.

1. Szkolenie instruktażowe (wstępne), jest szkoleniem indywidualnym , obejmującym każdego nowoprzyjętego pracownika , prowadzonym przez pracownika odpowiedzialnego za sprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego bądź zarządcę obiektu (administrатора), bezpośrednio przed podjęciem pracy przez nowo zatrudnionego.
2. W ramach szkolenia instruktażowego, nowo zatrudniony pracownik zapoznawany jest z postanowieniami : Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego” obejmującymi w szczególności:
  - warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia i sposobu użytkowania obiektu,
  - sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
  - przeprowadzenie szkolenia instruktażowego powinno zostać potwierdzone na piśmie własnoręcznym podpisem prowadzącego szkolenie i uczestnika szkolenia i powinno zawierać datę przeprowadzonego szkolenia, imię, nazwisko oraz stanowisko osoby szkolonej oraz prowadzącej szkolenie,
3. Odbycie szkolenia instruktażowego (wstępnego), jest warunkiem dopuszczenia pracownika do wykonywania powierzonych obowiązków (prace remontowe, spawalnicze).

7.3. Szkolenia okresowe.

1. Szkolenie przeciwpożarowe , okresowe organizuje zarządca obiektu przynajmniej raz na pięć lat dla wszystkich pracowników, pracowników w okresie bezpośrednio poprzedzającym planowane, praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.
2. Szkolenie okresowe pracowników ma na celu zapoznanie ich z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi, ugruntowanie wiedzy w tym zakresie oraz przygotowanie praktyczne pracowników w zakresie postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.

3. Szczegółowy program szkolenia, opracowany przez osobę odpowiedzialną za sprawy bhp i ppoż., każdorazowo zatwierdzony przez zarządcę obiektu powinien obejmować w szczególności zapoznanie pracowników z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi i treścią aktualnie obowiązującej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, a szczególności z:
  - zagrożeniem pożarowym występującym w obiektach oraz możliwymi przyczynami powstania i rozprzestrzeniania się pożarów,
  - sposobami eliminowania zagrożenia pożarowego i obowiązującymi zasadami bezpieczeństwa pożarowego w obiektach na terenach do nich przyległych,
  - sposobami postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia ze szczególnym uwzględnieniem zasad alarmowania i zasad prowadzenia akcji ratowniczej oraz ewakuacji,
  - sposobami obsługi urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, stanowiących wyposażenie obiektów,
  - podstawowymi obowiązkami pracowników w zakresie zapobiegania możliwości powstania pożaru.
4. Rezultatem przeprowadzonego szkolenia winno być w szczególności posiadanie przez każdego pracownika wiedzy i umiejętności w zakresie:
  - warunków ochrony przeciwpożarowej wynikających z przeznaczenia i sposobu użytkowania obiektów oraz realizowanego procesu technologicznego i jego warunków technicznych,
  - zagrożeń pożarowych i innych zagrożeń mogących wystąpić w obiektach i na terenach do nich przyległych,
  - likwidacji zagrożeń mogących wystąpić w budynku przy wykorzystaniu środków, urządzeń i sprzętu znajdującego się na jego wyposażeniu,
  - obsługi i zasad korzystania z urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, znajdujących się na wyposażeniu budynku,
  - alarmowania i powiadamiania o zagrożeniu oraz prowadzenia akcji ratowniczej i ewakuacji oraz własnych obowiązków w tym zakresie.
5. Dokumentację szkolenia ppoż. stanowi:
  - wykaz osób przeszkolonych, zawierających datę, miejsce szkolenia, imiona i nazwiska oraz podpisy osób prowadzących szkolenie oraz ich uprawnienia formalne,
  - program szkolenia zatwierdzony przez odpowiedzialną osobę z zakresu ppoż., obejmujący wykaz tematów szkolenia i ich wymiar czasowy.
6. Dokumentację powyższą sporządza i przechowuje pracownik, odpowiedzialny za sprawy ppoż.

7. Każdy pracownik, uczestniczący w szkoleniu otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, podpisane przez administratora, osobę prowadzącą szkolenie i pracownika odpowiedzialnego za sprawy bhp i ppoż.

7.4. Zaznajamianie pracowników z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego.

1. Wszyscy pracownicy winni znać treść „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” pożarowego przestrzegać postanowień w niej zawartych.
2. Zaznajamianie pracowników z „Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego” następuje w ramach szkoleń przeciwpożarowych, organizowanych przez administratora.
3. Weryfikacja znajomości wśród pracowników treści „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” winna następować m.in. podczas praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji.
4. Z postanowieniami „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” winny zostać również zapoznane wszystkie osoby nie będące pracownikami, a będącymi stałymi lub czasowymi użytkownikami budynku lub pomieszczeń albo wykonującymi w obiekcie określone czynności, prace lub usługi.
5. Obowiązkiem osoby odpowiedzialnej za sprawy ppoż. jest umożliwienie tym osobom zapoznania się z instrukcją oraz uzyskanie oświadczenia o przyjęciu do wiadomości i przestrzegania jej postanowień.
6. Szczególny obowiązek w tym zakresie występuje w stosunku do osób prowadzących w budynku prace niebezpieczne pod względem pożarowym.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE:

Osoby nie przestrzegające postanowień niniejszej instrukcji i przepisów przeciwpożarowych podlegają sankcjom przepisów wewnętrznych lub kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń.

Instrukcja postępowania w przypadku powstania pożaru

Kto zauważył pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz:

Straż Pożarną	Tel.	998
Właściciel/ Zarządca	Tel. służb.	.....
	Tel. Kontakt.	.....

1. Zachować spokój i nie dopuścić do paniki
2. Po uzyskaniu połączenia telefonicznego ze strażą pożarną należy wyraźnie podać :
  - gdzie wystąpiło zdarzenie (pożar, klęska itp.), dokładny adres, nazwę obiektu, piętro, itp.,
  - co zaistniało lub co się pali np. pali się w serwerowni archiwum, pomieszczeniu magazynowym, biurowym itp.,
  - czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego,
  - numer telefonu, z którego mówimy oraz swoje imię i nazwisko.

Odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

3. W razie potrzeby (wypadek, awaria) alarmować dodatkowo:

POGOTOWIE RATUNKOWE	Telefon	999
POGOTOWIE POLICJI	Telefon	997
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	Telefon	956, 991
POGOTOWIE GAZOWE	Telefon	992
POGOTOWIE WOD. - KAN.	Telefon	994
TELEFON ALARMOWY		112

Akcja gaśniczo-ratownicza

1. Przystąpić do gaszenia za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego będącego na wyposażeniu obiektu.
2. Do czasu przybycia jednostki Państwowej Straży Pożarnej Kierującym Akcją jest Starosta a w przypadku jego nieobecności osoba go zastępująca.
3. Każdy pracownik przystępując do akcji ratowniczo - gaśniczej powinien pamiętać, że:
  - w pierwszej kolejności przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia ludzkiego,
  - wyłączyć dopływ energii elektrycznej do miejsc objętych pożarem i działaniami,
  - usunąć o ile jest to możliwe z zasięgu ognia wszystkie materiały palne , a przede wszystkim materiały niebezpieczne pożarowo ,
  - nie otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi, okien do pomieszczeń, w których powstał pożar,
  - szybkie i prawidłowe uruchomienie środków gaśniczych umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku,
  - ewakuację należy przeprowadzić poprzez wszelkie dostępne wyjścia na zewnątrz,
  - każdy powinien w miarę swoich możliwości realizować zadania przydzielone przez kierującego akcją gaśniczą.

LITERATURA

Podstawy prawne, na których opiera się powyższe opracowanie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego:

- ◀ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów /Dz. U. Nr 109, poz. 719/.
- ◀ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2009 r., zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie / Dz. U. Nr 56, poz. 461 /.
- ◀ Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1994 roku (tekst jednolity z dnia 22 lipca 2002 r. /Dz. U. Nr 147. p. 1229 /).
- ◀ Ustawa o Państwowej Straży Pożarnej z dnia 24 sierpnia 1994 roku (tekst jednolity z dnia 17 maja 2006r. /Dz. U. Nr 96 poz. 667 z późn. zm./).
- ◀ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku. Prawo budowlane /Dz. U. z 2006r. Nr 156 poz. 1118 z późn. zm./.
- ◀ PN-N-01256/01:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona ppoż.
- ◀ PN-N-01256/02:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
- ◀ PN-N-01256/04:1997 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki ppoż.
- ◀ PN-86/E-05003/01 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Wymagania ogólne.
- ◀ PN-86/E-05003/02 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Ochrona podstawowa.
- ◀ PN-ISO 8421-1/AK- Ochrona przeciwpożarowa. Terminologia. Terminy ogólne i dotyczące zjawiska pożaru.

.....
Pieczęć firmy

.....
Imię i nazwisko pracownika , stanowisko

Oświadczenie

Ja niżej podpisany(a) niniejszym oświadczam , że
zostałem(am) zapoznany(a) z „Instrukcją bezpieczeństwa
pożarowego”, dla urzędu Starostwa Powiatowego w
Żyrardowie , zlokalizowanego w Żyrardowie przy ul.
Limanowskiego 45 , którą zobowiązuję się przestrzegać.

.....
Miejscowość, data

.....
czytelny odpis pracownika

.....
Podpis inspektora ochrony ppożarowej

**LISTA PRACOWNIKÓW, KTÓRZY ZAPOZNALI SIĘ Z INSTRUKCJĄ
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

<i>Lp.</i>	<i>Nazwisko</i>	<i>Imię</i>	<i>Stanowisko</i>	<i>Data</i>	<i>podpis</i>
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					

16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					

33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					
44					
45					
46					
47					
48					
49					

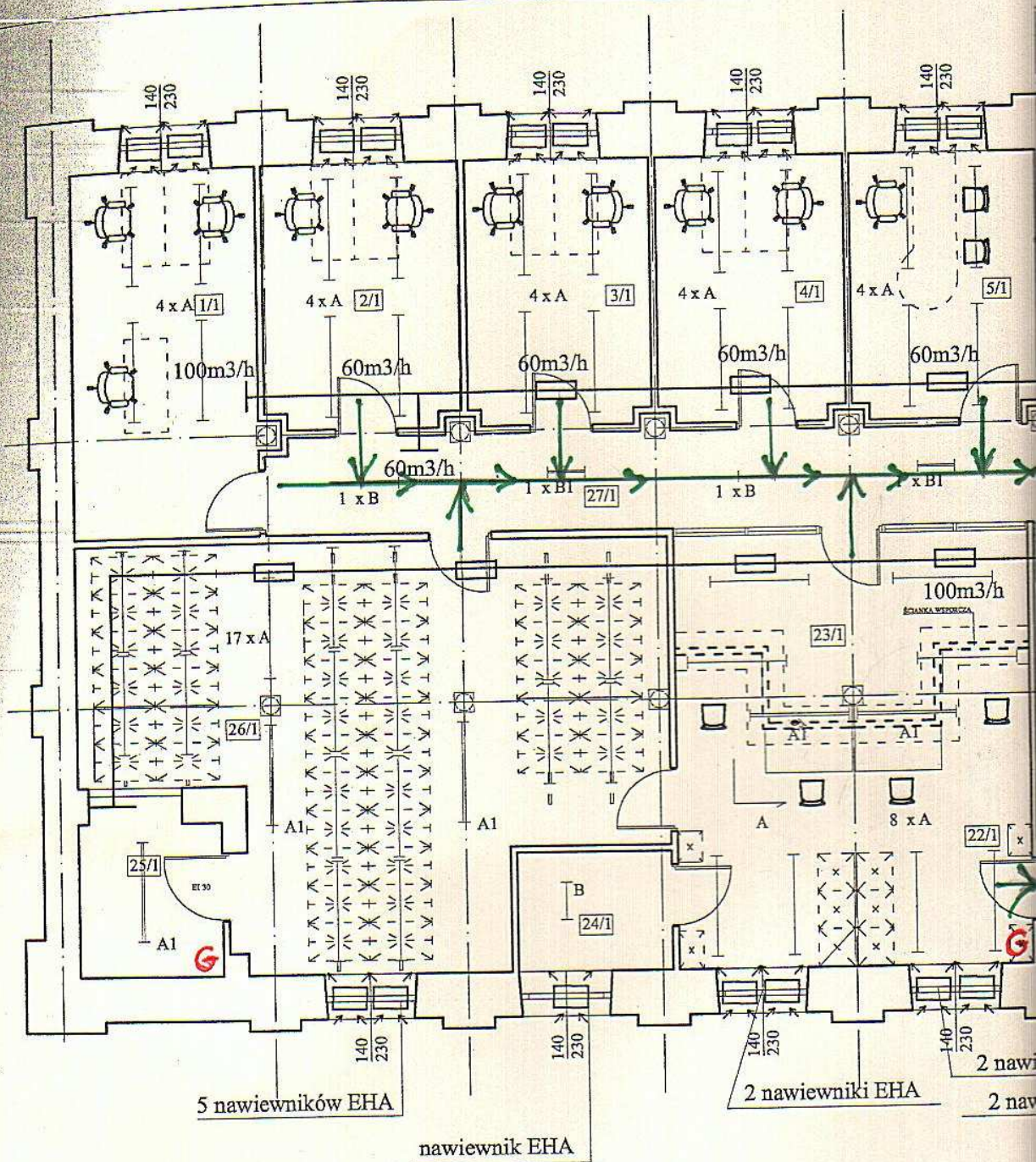

50					
51					
52					
53					
54					
55					
56					
57					
58					
59					
60					
61					
62					
63					
64					
65					
67					

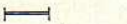
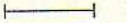

68					
69					
70					
71					
72					
73					
74					
75					
76					
77					
78					
79					
80					
81					

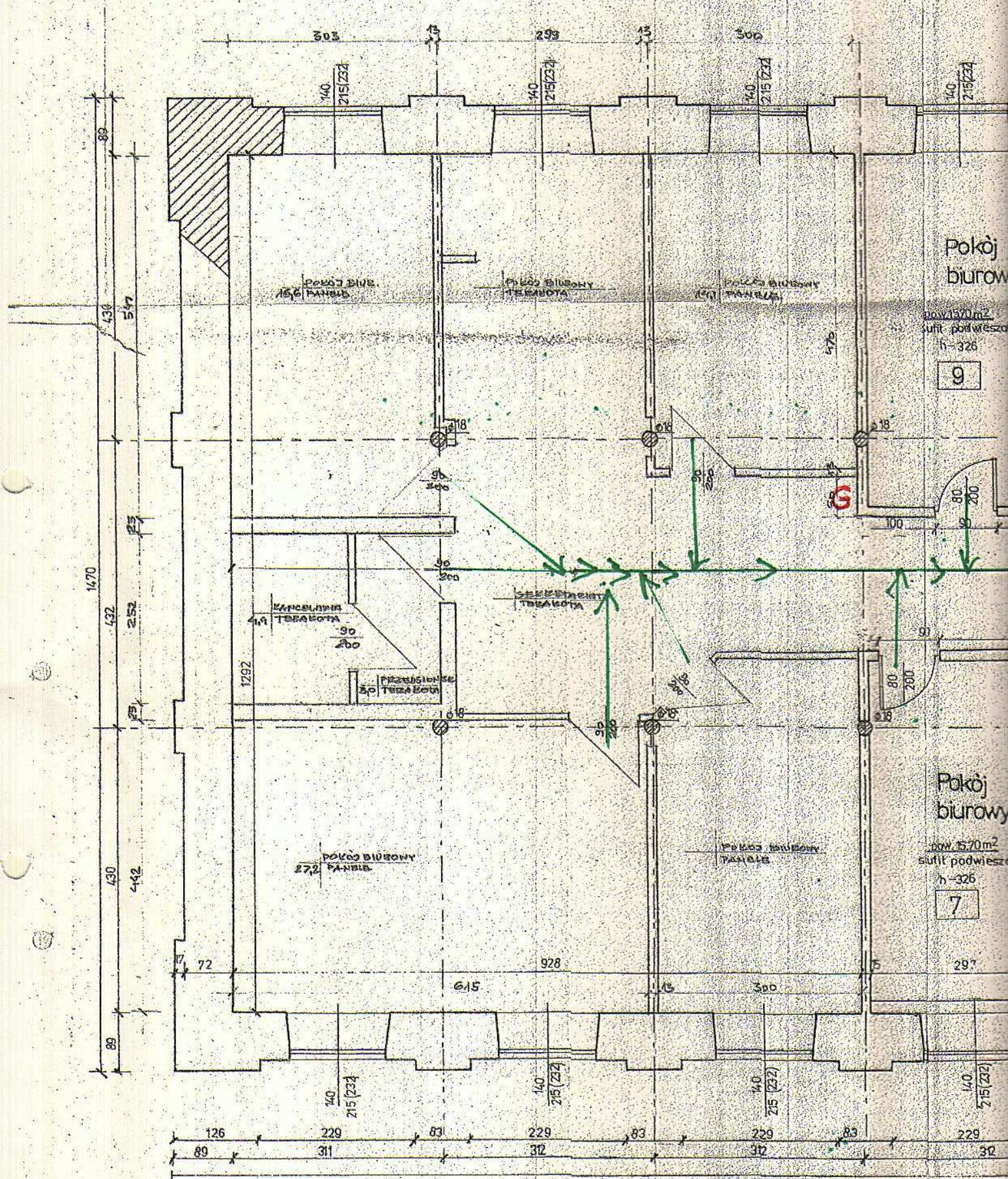
LEGENDA:

- A - OPRAWA TRIO 2 x 54
- B - OPRAWA TRIO 2 x 28
- A1 - OPRAWA TRIO 2 x 54 Z INWERTEREM 2h
- B1 - OPRAWA TRIO 2 x 28 Z INWERTEREM 2h
- C - OPRAWA SR 236
- D - OPRAWA SR 218

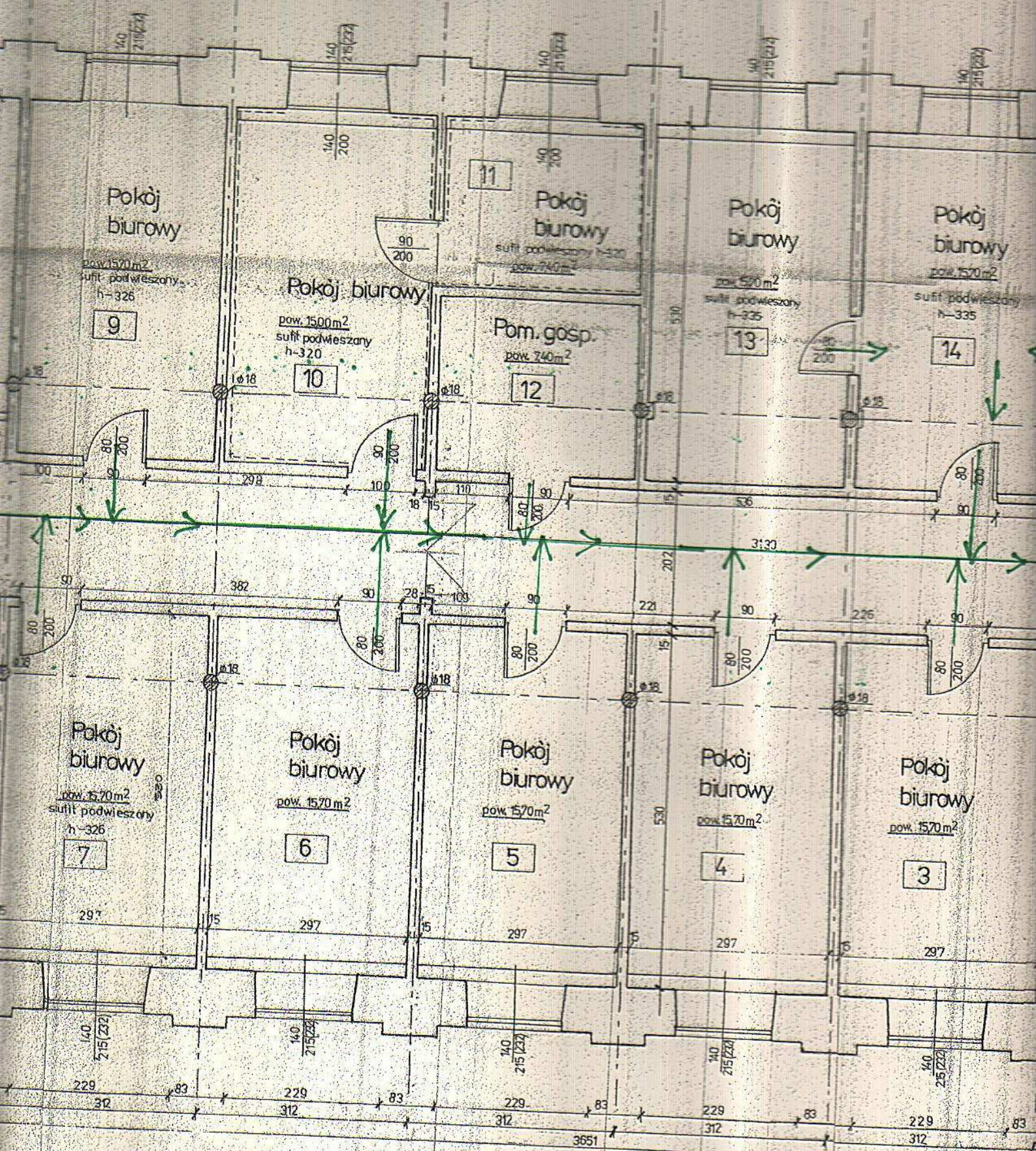

I pigro

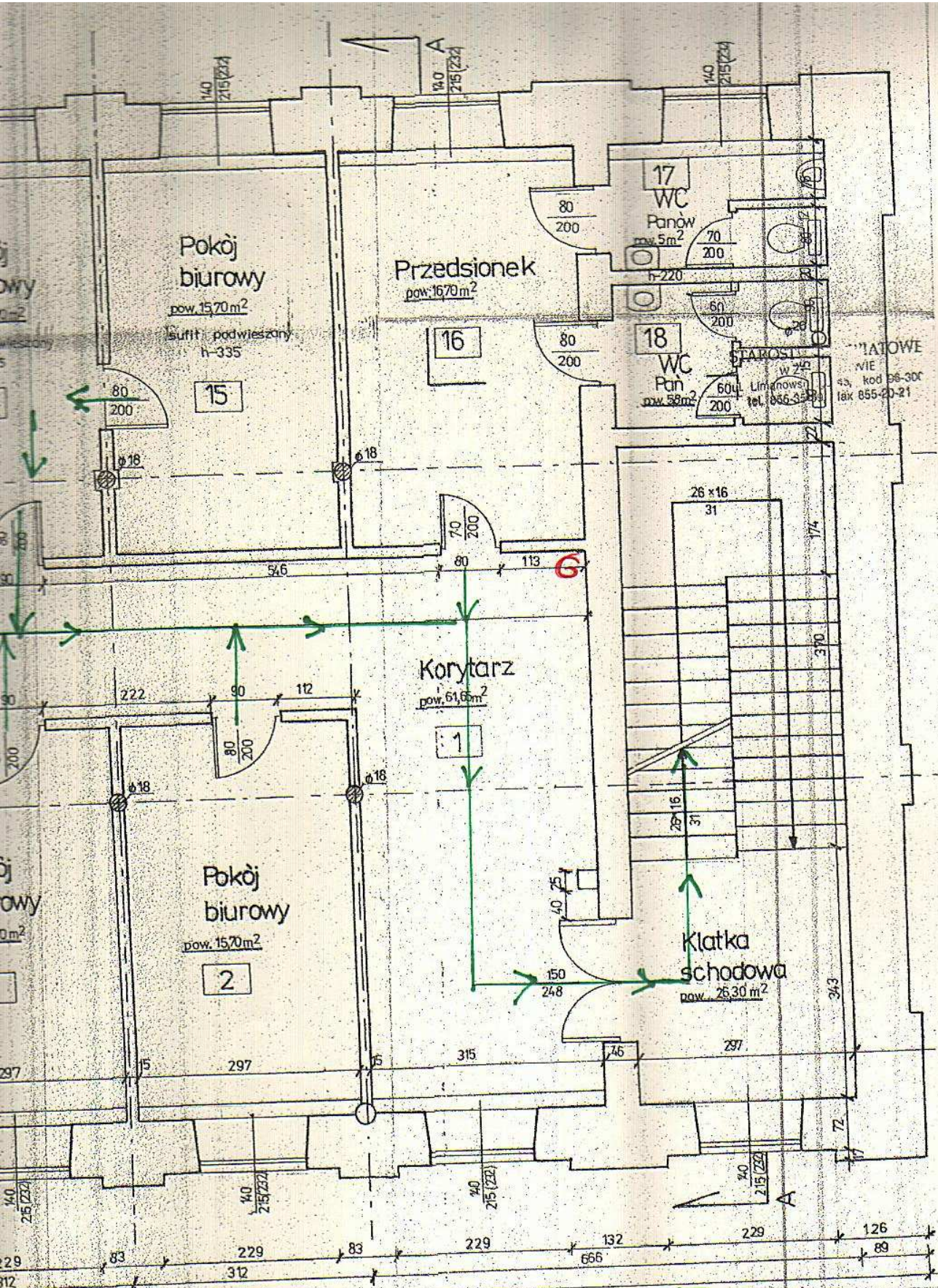

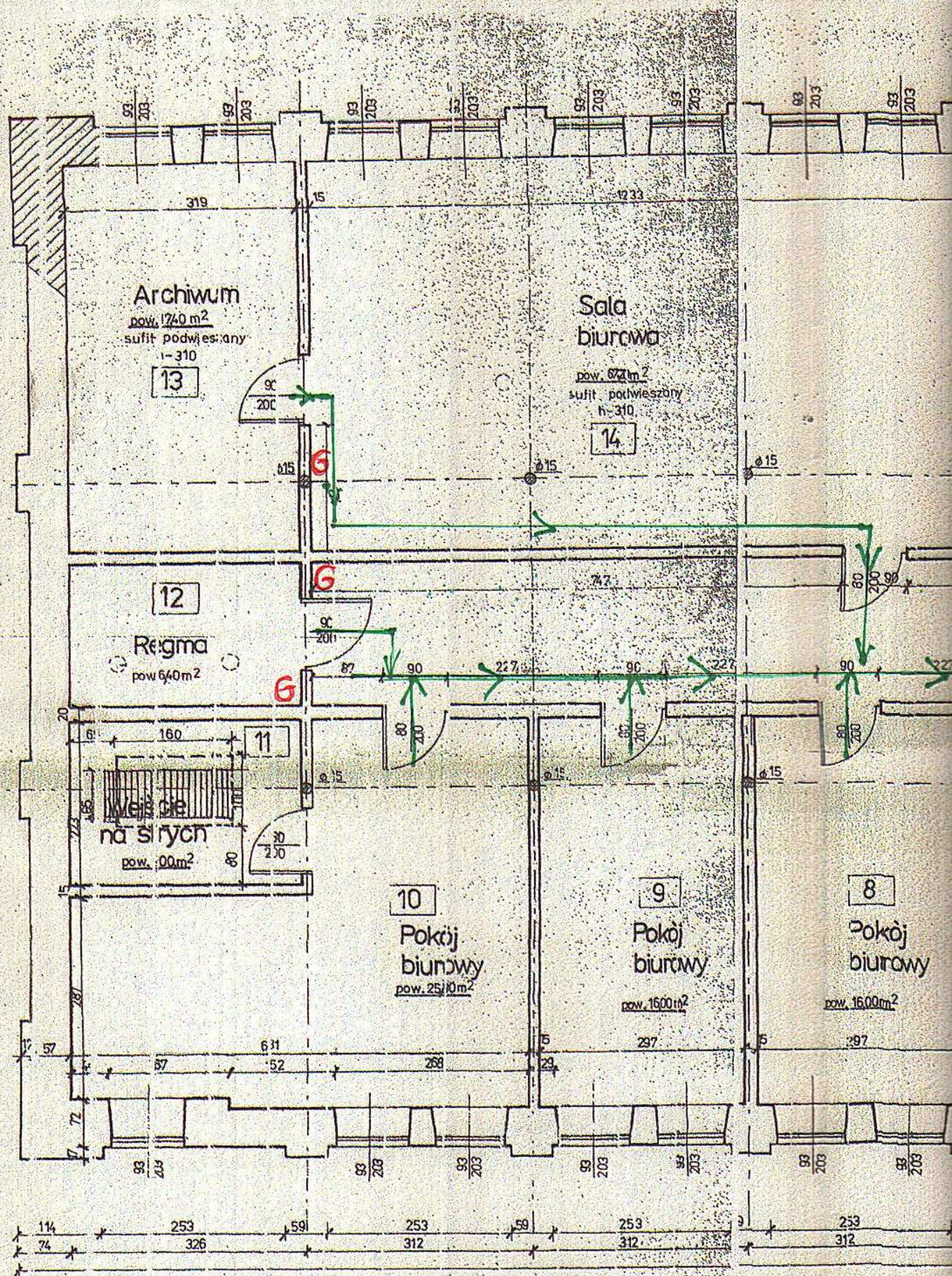
→ kierunek ewakuacji

II piętro
RZUT II PIĘTRA BUDYNKU STAROSTWA
położonego przy ul. Limanowskiego w Żyrardowie
1, 7, 6, 9, 10, 11 – pomieszczenia przeznaczone do remontu.
Skala 1 : 50

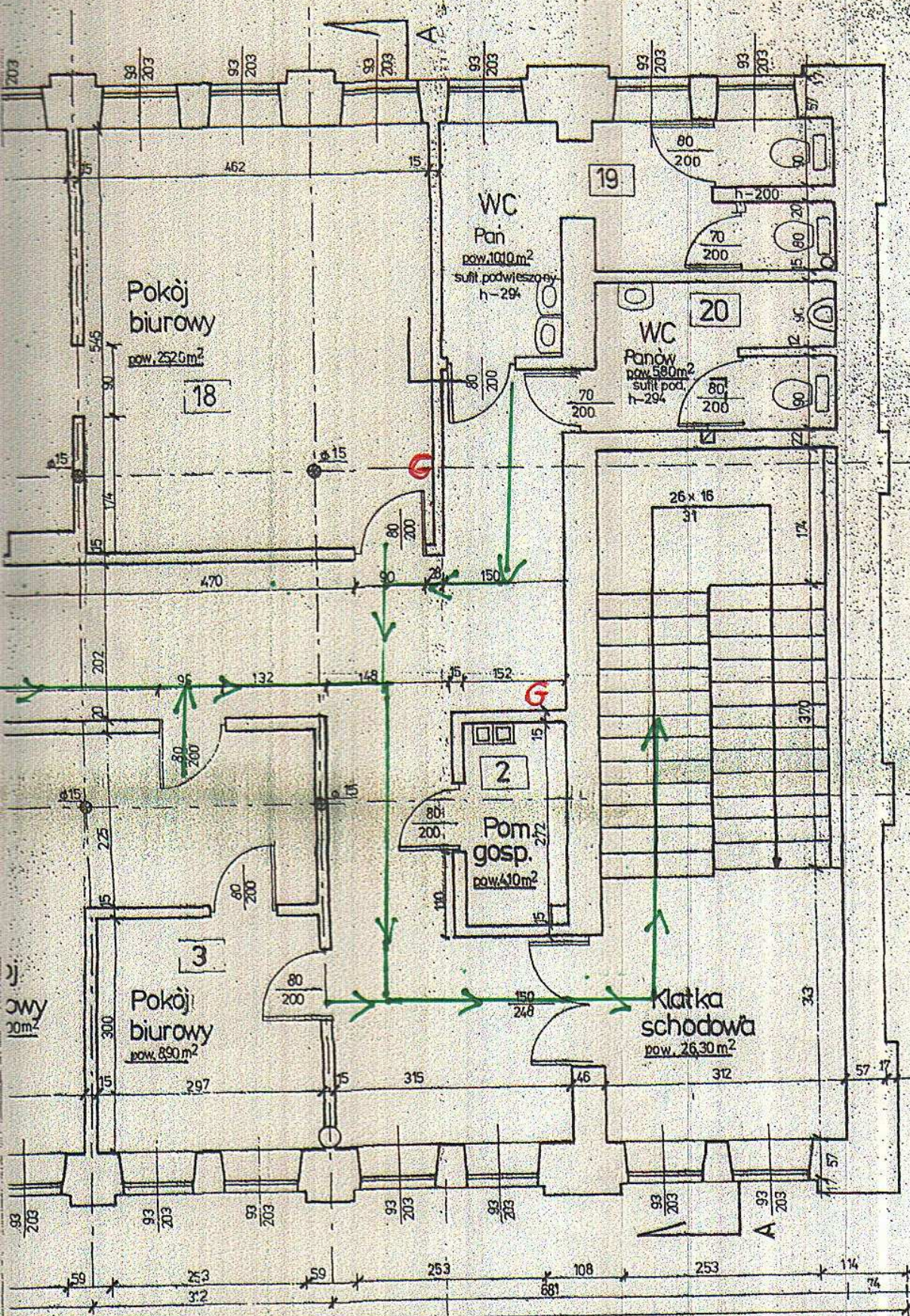

INWENTARYZACJA BUDYNKU BIUROWEGO			
położonego przy ulicy Limanowskiego 45 w Żyrardowie			
Treść rysunku:		Skala	
Rzut III piętra		1:50	
Autor opracowania		Imię i Nazwisko	Podpis
mgr inż. Małgorzata Myszkowska			
upr. budowlana nr 68/87 Sk-ee			
Żyrardów ul. 111 listopada 25/3			
			Nr rysunku
			4

III piętro